

ÖSTERMALMS STADSDELSNÄMND

ÖSTERMALM • HJORTHAGEN • GÄRDET • SÖDRA DJURGÅRDEN • NORRA DJURGÅRDEN

Verksamhetsberättelse 2010

foto Inger Outzen

ÖSTERMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

Box 24156, 104 51 STOCKHOLM
ostermalm@stockholm.se

08-508 10 000 (vx) 08-508 10 099 (fax)

www.stockholm.se/ostermalm

Verksamhetsberättelse 2010 Östermalm	4
Förvaltningens förslag till beslut	4
Sammanfattning	4
Bakgrund	4
Ärendet	5
Ärendets beredning	5
Bilagor	5
<i>Sammanfattande analys</i>	7
<i>Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål</i>	14
1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök	14
1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad	14
1.2 Jobb istället för bidrag	15
1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas	19
1.6 Stockholmare ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv	23
1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad	24
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras	30
2.1 Stockholmare ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald	30
2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö	30
2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen	36
2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare	52
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva	55
3.1 Budgeten ska vara i balans	55
3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna	73
<i>Synpunkter och klagomål</i>	76
<i>Särskilda redovisningar</i>	77
<i>Bilagor</i>	80

Handläggare: Inger Outzen/Roger Mellroth
Telefon: 08-508 10053/08-50810058

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
Sammanträde 2011-02-17

Verksamhetsberättelse 2010 Östermalm

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Nämnden godkänner Verksamhetsberättelse 2010 och överlämnar till kommunfullmäktige
2. Nämnden godkänner att resultatenheternas nettoresultat inom förskolan och inom äldreomsorgen avsätts i resultatfond under eget kapital i balansräkningen
3. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om ombudgetering av investeringsmedel inom Parkmiljö om 0,4 mnkr

Göran Månsson

Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Nämnderna ska årligen lämna en verksamhetsberättelse med bokslut. Nämndernas verksamhetsberättelse och bokslut utgör underlag till stadens årsredovisning och uppföljning av kommunfullmäktiges budget. Nämndernas redovisning ska fokusera på uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål och verksamhetsmål samt hur nämnderna bidragit till att uppfylla dessa.

Bakgrund

Enligt fullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden i sin verksamhetsberättelse redovisa det ekonomiska och verksamhetsmässiga utfallet samt avvikelser från verksamhetsplan och budget för 2010. Informationen om ekonomi och verksamhet ger en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. I verksamhetsberättelsen ska nämnden redovisa hur den fullgjort sitt uppdrag utifrån kommunfullmäktiges budget för 2010. Där ska redovisas hur och i vilken mån nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. I tertialrapporterna under året har redogjorts för eventuella avvikelser från måluppfyllelsen. I verksamhetsberättelsen görs uppföljning av hur väl nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål samt analys av utfallet, samt andra områden där nämnden särskilt ska redovisa resultatet av den verksamhet som har bedrivits under året. Kostnader och intäkter i bokslutet ska jämföras med bokslut

föregående år. Kostnads- och intäktsutvecklingen inom samtliga verksamhetsområden ska analyseras och kommenteras.

Staden har i år återgått till benämningen "verksamhetsberättelse" för nämnderna, i motsats till fjolårets "årsredovisning". Skälet är att årsredovisning ska innehålla en förvaltningsberättelse vilket endast Kommunfullmäktige skriver. Verksamhetsberättelse är mer i överensstämmelse med innehållet den redovisning nämnden här lägger fram.

Ärendet

I budget för 2010 med inriktning för 2011 och 2012 finns tre inriktningsmål:

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

I verksamhetsberättelsen ska beskrivas hur och i vilken mån nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Verksamhetsberättelse 2010 har arbetats fram i ILS-webben. Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområden är insorterade under de tre inriktningsmålen. Under respektive mål för verksamhetsområdet anges nämndens mål och kortfattad rapport om hur nämnden har arbetat men sitt bidrag till att respektive mål uppnås. Samtliga mål har kommenterats, med bedömning av hur de har uppfyllts och beskrivning av vilken verksamhet som bedrivits. Indikatorerna utgör mått på måluppfyllelse, ett uppnått värde har lagts in vilket i sin tur färgsätter indikatorn med grön (cirkel), gul (romb) eller röd (kvadrat) markering. Aktiviteterna har markerats med grön bock i ruta, om aktiviteten är avslutad och genomförd enligt planeringen. Ett antal av Kommunfullmäktiges aktiviteter har grön (cirkel) markering, vilket betyder att aktiviteten fortsätter även kommande år. Röd kvadrat för aktivitet betyder avvikelse, i likhet med för indikator, d v s att aktiviteten inte har genomförts eller att målvärdet inte har uppnåtts. Samtliga avvikelser har kommenterats.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samråd med samtliga enheter och avdelningar inom förvaltningen. Ärendet behandlades i förvaltningsgruppen den 8 februari. Härutöver har samverkan skett med pensionärsrådet och handikapprådet. Samråd sker med landstinget.

Bilagor

1. Uppföljning av budget
2. Särskilda redovisningar vb10sdn10ny
3. Nyckeltal

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

4. Internkontroll 2010

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Sammanfattande analys

Utveckling under året

KF:s mål har enligt SDF:s bedömning i huvudsak uppfyllts och verksamheten har bedrivits inom fastställd budget med en positiv marginal på 16,4 mnkr efter resultatdisposition, vilket motsvarar en dryg procent av budgetomslutningen på ca 1,3 mdr. Verksamheten har utförts enligt nämndens verksamhetsplan. Samtliga aktiviteter som nämnden/förvaltningen råder över har kunnat genomföras. Aktiviteter har införlivats i den ordinarie verksamheten eller fortsätter med särskild uppmärksamhet under 2011. Nämnden/förvaltningen arbetar med ständig förbättring och har utvecklat kvalitet och valfrihet.

Stadens brukarundersökningar visar för tredje året att föräldrarna upplever vår förskoleverksamhet som bäst i staden. Ett exempel på kvalitetshöjning inom förskolan är höstens satsning på matematik, vilket har väckt stort intresse hos både barn och pedagoger. Matematik har blivit ett vardagligt samtalsämne och nytt material för utforskande av matematik har tillförts. Ett annat inslag inom förskolan som vi är ensamma om i staden är den sk kulturpengen som bland annat har resulterat i att alla barn har fått ta del av stadens kulturutbud, och att de kunnat erbjudas konstupplevelser med eget skapande.

Ungdomsverksamhet har prioriterats i flera år bl a utifrån negativa tendenser i Stockholmsenkäten 2008. Antalet fältassistenter har ökat från år till år liksom antalet träffpunkter för ungdomar och utomhusaktiviteter som konstgräsplaner, skateanläggningar och multiarenan i Humlegården. En markant satsning har gjorts på föräldravandrare. Det särskilda projektet FUSSION (Fräsch Ung Smart Snygg Intelligent Och Nykter) med besök i klasser och föräldramöten på högstadiet går in på sitt andra år liksom arbete med ÖPP (Örebro preventionsprogram) där föräldrar kommer överens om förhållningsregler för sina tonåringar när det gäller alkohol, utevistelse nattetid mm. KOMET-cirklarna där föräldrar får lära sig gränssättning mm har varit uppskattade.

Förvaltningen har tillsammans med föreningar, bibliotek med flera kunnat bidra till kultur- och idrottsliv. Olika trygghetsskapande åtgärder har också genomförts bland annat genom samverkan med närpolisen och föräldravandrarna samt genom fältassistenternas arbete. En satsning har gjorts på kvällsverksamhet vid skateboardramperna, och dagkolloverksamhet under sommaren för barn och ungdomar i Humlegården. De nätverk som finns, exempelvis GASKEFF och lokala BRÅ, vidmakthålls och har fortsatt att verka. I GASKEFF medverkar förutom nämnd och förvaltning även representanter från polis, socialtjänst, fältassistenter, skola, frivilligorganisationer och föräldrar. I lokala BRÅ deltar polis, brandförsvaret, företagareföreningar, fastighetsägare och SL tillsammans med förvaltningen. Lokala BRÅ har genomfört regelbundet trygghetsvandringar i stadsdelsområdet i syfte att åtgärda områden som kan uppfattas som otrygga. En effekt av detta är att man i samarbete med universitetet fått styr på ungdomsfesterna i kårhuset och fått SL att ta ansvar för blinduppgången i T-

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

stationen. En positiv vändning kan också skönjas beträffande drogvanorna. 2010 års drogvanundersökning visar på ett minskat bruk av alkohol och tobak. SDF:s samlade insatser har sannolikt bidragit till det minskade alkohol- och drogbruket. Den 1 oktober startade också projektet TJEJSAM för att förebygga psykisk ohälsa samt alkohol- och drogmissbruk bland tonårsflickor. En särskild satsning har gjorts med inriktning på tillsyns- och preventionsarbete när det gäller butikers försäljning av öl och tobak till ungdomar vilket har motverkat att vi inte längre får göra provköp. Tyvärr har noterats en ökad förekomst av smuggeltobak i butikerna.

Polisens statistik för våld i nära relationer visar varken på någon ökning eller på minskning, några förändringar syns heller inte i förvaltningens egen statistik. Ett kvinnofridsprojekt, gemensamt för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm, startade under året med syfte att kartlägga och utveckla arbetet kring våld i nära relationer. Projektet drivs vidare under 2011.

Ytterligare trygghetsskapande verksamhet är socialtjänstens och äldreomsorgens samarbete i projektet Lotsen Annexet för äldre, vilken under 2010 övergick i Frälsningsarméns regi. Den öppna verksamheten Bryggan, som drivs i samarbete med Convictus och i samverkan med Gula Änglarna och flera församlingar i stadsdelsområdet är en viktig del av det uppsökande arbetet bland hemlösa. Nämnden/förvaltningen har år 2010 beviljats centrala medel 2,7 mnkr för Bryggan.

Andra exempel på högre kvalitet är en forcerad satsning på grundläggande yrkesutbildning av omsorgspersonal inom äldreomsorgen, men även utbildningsinsatser för kontaktmannaskap, social dokumentation, salutogent förhållningssätt och IT-stöd har genomförts. Anhörigstödet och måltidssituationer har utvecklats, fler dagsutflykter har genomförts, ytterligare en träffpunkt har öppnats, fler sociala aktiviteter och SPA på vård- och omsorgsboendena ordnats samt förebyggande hembesök har erbjudits. Äldreomsorgen har också infört ett nytt kartläggnings- och bedömningsinstrument för att öka rättssäkerheten och likställigheten i biståndsbedömningen. I och med införande av den mobila dokumentationslösningen ParaGå i hemtjänsten har det skett en avsevärd förbättring av den sociala dokumentationen. Socialtjänsten har påbörjat arbetet med anhörigstöd inom området funktionsnedsättning. Dess verksamheter använder i allt högre grad kunskaps- och erfarenhetsbaserade metoder. Andelen insatser i öppenvård för barn och ungdomar har ökat i förhållande till mer slutna vård- och behandlingsformer, vilket oftast medför bättre resultat och lägre kostnader.

Mångfalden utvecklas, allt fler äldre väljer privata utförare inom hemtjänsten. Andelen personer som har valt privat hemtjänst har i december 2010 ökat till 58 % från 50 % i början av året. Samtliga vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen drivs på entreprenad. Rio servicehus omvandlas fr o m 1 januari 2011 till trygghetsboende. Personlig assistans har upphandlats och bedrivs av VH-assistans. Nämndens arbete med upphandling av Dagverksamheterna Östermalm (Bo Bergman) ska i enlighet med gällande aktivitetsplan påbörjas 2011 liksom upphandling av socialpsykiatrins utförarverksamheter. Ingen s k utmaning inkom

Verksamhetsberättelse Nämnd

under år 2010 (däremot 2011). Inom äldreomsorgen och för funktionsnedsatta infördes LOV (Lagen om valfrihet) 2009, och inom socialpsykiatri har ett valfrihetssystem med pengasystem införts 2010. Socialpsykiatriens utförarverksamhet har anpassat sin verksamhet till det nya systemet med vårdpeng grundad på resursmätning. Inom utförarverksamheten för funktionsnedsatta medför dom i FR att den femte gruppboenden måste drivas med kommunalt anställd personal.

För "Jobb istället för bidrag" konstaterar förvaltningen att målet inte uppfylls helt till följd av fortsatta efterverkningar av lågkonjunkturen. Läget försämrades med början hösten 2008 i samband med finanskrisen, och en begynnande positiv trend på arbetsmarknaden under 2010 har ännu inte slagit igenom. En striktare tillämpning av socialförsäkringarna är också en bidragande orsak. En annan är att invånare i innerstaden tenderar att ta kontakt med socialtjänsten först när situationen är ohållbar, beroende på att de dels haft egna tillgångar initialt, dels ett nätverk som hjälpt till eller försökt lösa problemet på egen hand. I många fall har detta lett till bl. a. hyresskulder och psykisk ohälsa som gör det betydligt svårare att komma tillbaka till arbetsmarknad inom kort. Bidragstiden förlängs därmed, och att kostnader per hushåll ökar då det ofta handlar om ensamstående som inte har rätt till andra ersättningar. Samarbetet med jobbtorgen har fungerat ganska bra, även om jobbtorgen inte tagit personer som står extra långt från arbetsmarknaden.

Parkupprustningar görs regelbundet för att öka trygghet och trivsel i våra parker. Under året har t.ex. Tessinparken fått nya rosplanteringar och gräsytor, vid Lappkärrret och i Ruddammen har röjningsarbeten genomförts. Hundrastgård samt äldre gym har uppförts i Tessinparken. Upprustningen av Humlegårdens sydöstra entré samt Stureparken har påbörjats. Tessinparkens parklek och Londonparken har fått nya lekredskap. Badvattenprofil enligt myndighetskraven genomfördes vid Brunnsviksbadet. Skräpmätningar har gjorts i Tessinparken och i Humlegården. Försök med att i parkerna erbjuda gratis hundbajspåsar har påbörjats. Delar av stadsdelsområdets parkvägnät har rustats upp, t ex genom omläggning av gatsten, ny grusbeläggning och dränering.

Norra Djurgårdsstaden är ett av två nya bostadsområden i Stockholm som av kommunfullmäktige utsetts för att byggas med särskild miljöprofil och med hög energieffektivitet. Målet är att de som bor där ska minska sitt ekologiska fotavtryck. SDF har under 2010 tillsatt en tjänst för frågorna om hållbar livsstil i Norra Djurgårdsstaden och som ska samverka med andra förvaltningar för att samordna arbetet med miljöprofileringen.

Förvaltningen har arbetat för att minska sin egen miljöpåverkan och höja miljömedvetandet, bland annat genom utbildning för miljöombud. Andelen storkök inom förskolan som sorterar ut matavfall för biologisk behandling har ökat i förhållande till 2009, liksom andelen inköpta ekologiska livsmedel. Elförbrukning i förvaltningen har minskat, både totalt och per kvadratmeter – trots två kalla vintrar. Detta har skett bland annat genom inköp av mer energieffektiv utrustning.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Till stadens kvalitetsutmärkelse 2010 beslutade stadsdelsnämnden att nominera två verksamheter, Hedvig Eleonora förskolor och Dagverksamheterna Östermalm. Båda verksamheterna ligger väl framme i utveckling, håller hög kvalitet och får goda vitsord från brukare. Tävlingsbidraget som dokument ges större tyngd än verksamhetens resultat i tävlingens examination. Tävlingsdeltagandet har bidragit positivt till deras utveckling.

Sjukfrånvaron under 2010 uppgick till 6,3 % jämfört med 7,9 % under 2009, och 9,3 % 2008. Nämndens årsmål på 6,5 % är därmed uppfyllt. För samtliga stadsdelsförvaltningar var genomsnittet för 2010 6,8 %, 2009 8,3 % och 2008 9,6 %. Östermalm har numera lägre sjukfrånvaro än genomsnittet för stadsdelsförvaltningarna (för 5-6 år sedan låg Östermalm högst).

Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms goda samarbete har fortsatt i form av ungdomsmottagning vid Odenplan i Östermalms regi, stadsmiljöverksamhet och gemensam resurs för boutredningar på Norrmalm, en gemensam socialbidragshantering på Östermalm, samt konsumentvägledning i entreprenaddrift.

Bokslut

Kostnaderna var 1 296,0 mnkr och intäkterna 172,3 mnkr, netto 1 123,6 mnkr (motsvarande 2009 var kostnader 1 273,6 mnkr, intäkter 170,2, netto 1 103,4 mnkr). Marginalen mot fastställd budget var +15,5 mnkr före resultatdispositioner, + 16,4 mnkr efter. Nämndens driftbudget var vid bokslut 1 302,2 mnkr kostnader, 163,1 mnkr intäkter, netto 1 139,1 mnkr. Redan i första månadsprognosen prognostiserades en positiv marginal för året. I prognoserna har vikt lagts vid siffrorna i bokförda värden jämfört med tidigare år. Äldreomsorg, Barn och Ungdom och Nämnd och administration visade överskott medan Socialtjänst och Stadsmiljö visade underskott.

Från 2009 hade resultatenheter i resultatfond +10,6 mnkr, av detta avser 10,3 mnkr förskola och +0,3 mnkr äldreomsorg. Till 2011 förs +9,6 mnkr varav +9,3 mnkr förskola och +0,3 mnkr äldreomsorg. För förskolorna har resultatfonden under året minskat med 1,0 mnkr och uppgår totalt till +9,3 mnkr. Samtliga förskolor för med positiva resultat. Bo Bergmans Dagverksamhet medför ett överskott om +0,3 mnkr.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen redovisar en positiv marginal på 15,8 mnkr efter resultatdisposition. Bruttokostnaderna uppgår för året till 761,5 mnkr vilket är ett överskott om 14,8 mnkr, knappt två procent, och intäkterna uppgår till 97,2 mnkr vilket är ett överskott om 1,0 mnkr. Kostnaderna för vård- och omsorgsboende blev något lägre än budgeterat, vilket inte beror på färre platser utan på att övertalighetskostnaderna blev lägre än budgeterat. Förvaltningen befarade att fler anställda, från verksamheter som övergått till entreprenad i samband med upphandling, kunde komma att återkomma till SDF än vad som faktiskt skedde. Dessutom redovisar verksamheten servicehus ett överskott som beror på

Verksamhetsberättelse Nämnd

omstruktureringen av Rio servicehus till trygghetsboende. Även dagverksamheten uppvisar ett överskott som beror på att de biståndsbedömda platserna har minskat jämfört med tidigare år. Befolkningen i åldersgruppen 80 år och äldre minskar stadigt i stadsdelsområdet.

Enheterna har följt upp sina åtaganden vid arbetsplatsträffar och anhörigmöten. Andra sätt har varit brukarenkäter, tillsynsrapporter, månadsrapporter, arbetsmiljöronder och medarbetarsamtal. En aktiv uppföljning har gjorts av samtliga enheter och entreprenörer inom äldreomsorgen. Stor vikt läggs på brukarnas synpunkter. Förvaltningens rutiner gällande avvikelser och synpunkter är väl fungerande.

Barn och Ungdom

Barn och Ungdom redovisar en positiv marginal på 1,4 mnkr efter resultatdisposition. Bruttokostnaderna för året uppgick till 236,4 mnkr ett överskridande med 4,0 mnkr. Intäkterna uppgick dock till 21,7 mnkr vilket var ett överskott på 4,4 mnkr. Resultatenheternas resultatfonder minskade med 1,0 mnkr. Fritidsverksamheten, speciellt sommarkollo, liksom kulturverksamheten kostade något mindre än budgeterat. Mål och åtaganden har uppfyllts förutom målet om ökad andel förskollärare, som är svårt att nå i nuvarande bristsituation. Enheterna har följt upp sina åtaganden vid planeringsdagar, arbetsplatsträffar och föräldramöten. Andra sätt har varit brukarenkäter, inspektörsrapporter, månadsrapporter, arbetsmiljöronder, miljö kvalitetsrapporten och medarbetarsamtal. Den dagliga kontakten mellan föräldrar, barn, ungdomar och personal har varit en viktig bedömningsgrund.

Socialtjänst

Verksamhetsområdet socialtjänst redovisar ett överskridande på 2,8 mnkr netto. Kostnaderna för året uppgår till 253,5 mnkr och intäkterna till 52,7 mnkr. Inom socialtjänsten redovisas även kostnader och intäkter för statligt finansierade anställningar inom nämndens samtliga verksamhetsområden. Individ och familjeomsorgen redovisar ett nettoöverskott om 2,3 mnkr, bland annat med anledning av ett lägre antal placeringar än förväntat på § 12-hem, HVB-hem för barn och unga samt familjehemvård. Till följd av att målet med att minska antalet bidragshushåll inte har varit möjligt att uppnå har kostnaderna ökat och budgeten för försörjningsstöd överskridits med 0,6 mnkr. Bokförd kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd uppgår till 16,9 mnkr, vilket är 19,8% högre än föregående år. Verksamhetsområdet personer med funktionsnedsättning, både vuxna och barn, redovisar ett överskridande på 4,5 mnkr, vilket till viss del kan förklaras av ett högre antal placeringar än budgeterat samt en ökning av kostnaderna för korttidstillsyn enligt LSS för barn över 12 år. Försäkringskassan omprövningar av LASS för barn har i flera fall medfört att hjälpen dragits in helt. Besluten överklagas men under en lång prövningstid träder ett kommunalt ansvar in vilket medfört oförutsett höga kostnader. Sjuklönekostnaderna för personlig assistans där brukaren valt en privat utförare har i högre grad än förväntat inverkat på

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

kostnadsutvecklingen. Sjuklönen betalas av förvaltningen. Socialtjänstens enheter har följt upp sina åtaganden vid arbetsplatsträffar, samt genom brukarenkäter, tillsynsrapporter, månadsrapporter, arbetsmiljöronder och medarbetarsamtal.

Parkmiljö

Driftbudgeten för 2010 uppgick till 14,4 mnkr. 2,2 mnkr avsåg räntor och avskrivningar av parkinvesteringar. Drift och underhåll omfattar bland annat parkentreprenad, blomsterprogram, upprustning av lekplatser, drift- och kontrollprogram för plaskdammar och badplatser, trädvård, underhåll av parkvägar, bänkar, papperskorgar, parkunderhåll och renoveringar av planteringar, röjningsåtgärder samt återkommande revidering av stadsdelsnämndens parkplan. Under året har 1,8 mnkr omfördelats från andra verksamheter i stadsdelsområdet till parkunderhåll. Den främsta orsaken till det var en ökad satsning på parkunderhåll för att höja kvalitén i parkerna. Kostnaderna för projekt Livsstilsfrågor i Norra Djurgårdsstaden, som startade i november, uppgick till 0,1 mnkr. Parkmiljögruppen har uppfyllt mål och åtaganden under året.

Nämnd och Förvaltning

För Nämnd och Förvaltningsorganisation redovisas ett nettoöverskott på 3,8 mnkr. Kostnaderna uppgick till 28,4 mnkr och intäkterna till 0,7 mnkr. Avvikelse mot budget beror bl a på lägre kostnader för löneservice, omstrukturering för telefonväxel och IT-enhet samt vakanser inom personal- och ekonomienhet. IT-enheten avvecklades efter det att IT-driften för arbetsplatssystem och hårdvara inom förvaltningen, i likhet med staden som helhet, övergått till VolvoIT enligt avtal. Intäkterna avser huvudsakligen administrativa intäkter för handläggning av försörjningsstöd samt återvunna kundfordringar.

Nämndens arbete under året

Stadsdelsnämnden har som tidigare bestått av 13 ledamöter. Dessutom finns 13 ersättare. Nämnden har sammanträtt i huvudsak en gång per månad med undantag för juli. Ett extra sammanträde under året innebär att nämnden totalt har sammanträtt vid 12 tillfällen. Nämndens sammanträden har hållits i Östermalmsskolans aula och varit besökta av allmänheten i varierande grad. Nämndens presidium, ordförande och vice ordförande, har träffats med stadsdelsdirektören en gång i månaden utom i juli.

För enskilda sociala ärenden har nämnden utsett ett utskott, en social delegation med 7 ledamöter. Dessutom finns 2 ersättare. Delegationen har sammanträtt 14 gånger.

Det har kommit 21 remisser till nämnden, vilket är en minskning jämfört med 2009 (32) och 2008 (44). Däremot är antalet yttranden till tillsynsmyndigheter, stadsbyggnadskontoret, tillståndsenheten, tingsrätten m fl fler till antalet (41) jämfört med 2009 (34). Antalet yttranden 2008 var dock (51). Antal medborgarförslag som nämnden har behandlat är 10 vilket är nästan detsamma som år 2009 (9) då nämnden beslutade att begränsa antalet medborgarförslag som

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

den behandlar till 5 per person och år. Av årets 10 medborgarförslag har en person lämnat 5 förslag och övriga 5 är från olika personer. Nämnden har behandlat svar på 3 skrivelser i olika frågor från enskilda ledamöter, vilket är en minskning i jämförelse med 2009 (22). Under året har nämnden genomfört gemensam upphandling av lokalvård och av öppen fritidsverksamhet vid Gustav Adolfsparkens parklek samt av utförande av personlig assistans.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

I enlighet med verksamhetsplan har nämnd och förvaltning bidragit till KF:s måluppfyllelse genom att bedriva ett professionellt arbete med upphandling, miljömedvetande och medverkan till att människor slipper bidragsberoende. SDN har också medverkat också till en ren, vacker och trygg stad där stockholmarna har ett rikt, varierat och tillgängligt kultur och idrottsliv. SDF har stöttat företagarföreningarna.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Förvaltningen har på flera sätt arbetat för att göra Östermalm till ett trygg och attraktiv stadsdelsområde för boende, företagare och besökare, bl a genom samarbete med både enskilda företagare och företagarförening, genom brottsförebyggande rådet, genom städning och underhåll i parker samt genom att på ett aktivt sätt delta i planering av nya bostäder och annan byggnation

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	50,42 %	33 %	33 %	2010

NÄMNDMÅL:

Nämnd och förvaltning ska ha en kontinuerlig dialog med företag i stadsdelsområdet och stödja olika driftsformer för nämndens verksamheter

● Uppfylls helt

Stadsdelsdirektören är adjungerad till styrelsen för Företagarföreningen Norra Djurgårdsstaden.

Under år 2010 har driften av en parklek, personlig assistans enligt LSS och äldreboendet Linnégården upphandlats.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Till följd av stadens tidplan för införande av valfrihetssystem för socialpsykiatriin gällande boendestöd, stöd- och gruppboende samt sysselsättnings- och kursverksamhet, har stadsdelsnämnden beslutat påbörja denna konkurrensutsättning år 2011.

Ingen s k utmaning har inkommit under 2010, och personalövertagande (avknoppning) har inte varit aktuellt i samband med upphandling under 2010.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

◆ Uppfylls delvis

Antalet bidragshushåll har inte minskat i önskvärd omfattning. Förändringarna i socialförsäkringssystemet har inverkat på antalet personer som har tvingats söka försörjningsstöd. Anledningen till att de har sökt är att de saknar andra ersättningar t ex arbetslöshetsersättning eller sjukersättning. Ytterligare en trolig orsak är en fördröjd effekt av lågkonjunkturen på Östermalm där många invånare har kunnat leva på realiserbara tillgångar eller haft ett nätverk som har stöttat ekonomiskt längre än i andra stadsdelar. Invånare boende i innerstadsstadsdelarna tar kontakt med socialtjänsten först när situationen är ohållbar och i många fall har lett till bl. a. hyresskulder och psykisk ohälsa som gör det betydligt svårare att komma tillbaka till arbetsmarknaden.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de ● aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	30 st	30 st	1 400 st	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Förvaltningen tillhandahåller 30 praktikplatser för arbetslösa på jobbtorgen, varav 15 platser har nyttjats. 8 platser inom förskolan, 1 på en gruppboende, 2 på ArbetsCentrum, 1 inom staben/socialtjänst och 3 inom hemtjänsten.

Antal ungdomar som ● fått sommarjobb i stadens regi	56 st	30 st	3000 st	2010
--	-------	-------	---------	------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Östermalm hade 60 platser att fördela, samtliga fördelades, men några ungdomar avbröt av olika skäl. 56 ungdomar slutförde feriejobbet. Antalet ungdomar som sökte feriejobb var 122 st. 12 platser gick till prioriterade ungdomar. Samtliga praktikplatser har varit inom den kommunala sektorn t ex äldreomsorg, barnomsorg och inom park och miljö.

Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	0,4 %	0,4 %	6,0 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	-------	-------	-------	----------------------------

Kommentar:

Trots att ärendeantalet har ökat har inte andelen ärenden med barn ökat i samma omfattning. En viss ökning i jämförelse med 2009, då andelen var 0,3%. Årsmålet på 0,4 % har dock inte överskridits.

Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,3 %	0,5 %	3,5 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	-------	-------	-------	----------------------------

Kommentar:

Andelen biståndstagare har ökat, men periodens utfall är ändå lägre än årsmålet. Antalet biståndstagare har ökat med 31st. Antalet biståndstagare i snitt beräknat över en 12-månaders period, 220 st.

Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,2 %	0,3 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
--	-------	-------	--------	----------------------------

Kommentar:

Trots att fler ärenden är mer komplicerade än tidigare, t ex har fler psykiska besvär och fler saknar bostad eller riskerar att vräkas, vilket inverkar på bidragstidens längd, så har ändå inte andelen ökat såsom befarat. Enhetens riktade insatser har haft betydelse avseende möjligheten att förkorta bidragstiden.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,3 %	0,5 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Ärendeantalet har ökat, men inte andelen vuxna bidragstagare i förhållande till befolkningen.

Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	100 %	100 %	51 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	-------	-------	------	----------------------------

Kommentar:

Under året har stadsdelsförvaltningen inte tagit emot några flyktingar.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Genom verksamheten ARIRE som är en verksamhet inom Försörjningsstödsenheten för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm har individuella lösningar och tidiga insatser varit möjligt. Här utförs riktat arbete mot den målgrupp av försörjningsstödstagare som pga arbetslöshet, sjukskrivning eller svårdefinierad problematik står långt från arbetsmarknaden. Den övergripande målsättningen med delverksamheten är att minska bidragsberoendet för målgruppen genom att deltagarna på sikt ska kunna få annan varaktig försörjning.

Målgruppen fordrar ett riktat och målmedvetet arbetssätt. Detta kräver att en omfattande kartläggning av deltagaren genomförs som grund för en individuellt anpassad insats. Den grundläggande insatsen innefattar djupintervju, gruppaktivitet, fysisk träning, individuella samtal samt samverkan med adekvata externa aktörer inom t.ex. primärvård, psykiatri, arbetsförmedling etc.

En förutsättning för ett lyckat resultat med denna målgrupp är att ha en stärkt resurs, som friställd myndighetsutövning, möjliggör ett förändringsarbete med den enskilde på ett kontinuerligt och samordnat sätt. Försörjningsstödsenheten har tecknat avtal med stadens verksamhet START för 5-årsplatser som ska nyttjas av klienter i behov av extra stöd och utredning. Under året har 50 personer deltagit i ARIRE, 22 avslutades varav 14 övergick till annan försörjning, bl a arbete. Aktiviteten har avslutats och är implementerad i ordinarie verksamhet.

☒ Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Aktiviteten är avslutad och implementerad i ordinarie verksamhet. Dock har tjänsten som FUT-handläggare på Försörjningsstödsenheten varit vakant en del av året varför uppgiften tillfälligtvis lagts på bitr. enhetschef. En ny FUT-handläggare börjar i mars 2011.

NÄMNDMÅL:

Antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd ska minska

Uppfylls inte

Målet har inte kunnat uppfyllas i efterdyningarna av lågkonjunkturen. Antalet personer som har utförsäkrats från a-kassan eller står utan ersättning från försäkringskassan pga förändringar i socialförsäkringssystemet har inverkat på antalet bidragshushåll, trots både interna och externa insatser. Arbetslösheten har ökat något i stadsdelsområdet, från 2 % till 2,2 %. Antalet aktuella bidragshushåll var 204 vid mätningen i november, att jämföra med förra årets mätning vid samma tid, 162 hushåll. Själva ökningen handlar i huvudsak om ärenden med psykiatrisk/missbruks- och bostadsproblematik samt hyresskulder.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Projektet Särskilda Insatser	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Aktiviteten/insatsen har avslutats i projektform och implementerats i ordinarie verksamhet.

NÄMNDMÅL:

Bidragstiden för personer beroende av försörjningsstöd ska förkortas

Uppfylls inte

Målet har inte kunnat uppfyllas. Det är fortfarande svårt att få ut personer på arbetsmarknaden till egen försörjning, trots ett offensivt förhållningssätt och samarbete med jobbtorgen. De som står längst från arbetsmarknaden blir kvar under längre tid i bidragsberoende än tidigare trots olika insatser.

Försäkringskassans mer restriktiva bedömningar och ärendenas komplexitet påverkar bidragstidens längd. Jobbtorgen tar inte heller de svåraste ärendena.

Genomsnittlig bidragstid: dec 2009 - 8,8 månader dec 2010 - 8,8 månader

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Uppfylls helt

Förvaltningen bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter och verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt.

Dessutom har stadsdelsnämnden fått ansvar för livsstilsfrågorna i det

Övergripande program för miljö och hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden

som våren 2010 togs av sex nämnder och styrelser och därefter av KF.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	0 %	0 %	0%	2010

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	36 %	35 %	35 %	2010
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	2010
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	33 %	85 %	85 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Den röda markeringen är egentligen missvisande eftersom SDF med cirka 1 000 anställda har endast 3 bilar dvs 3 promille, vilket kan jämföras med förvaltningar och bolag i staden där kvoten bilar per anställda kan ligga 100 gånger högre men ändå få grön markering. Den bästa miljöbilen är naturligtvis ingen bil alls och det bästa miljöbränslet är inget bränsle alls. Av de 3 bilarna är 2 etanol/bensin och 1 miljödiesel. Samtliga 3 räknas som miljöbilar enligt regeringens och Vägverkets definition (förordning SFS 2004:1364 mm), dvs släpper ut max 120 g/km koldioxid per km, och har partikelfilter m m. Miljödieseln bedöms enligt expertis ha minst lika liten miljöåverkan som etanol/bensin-bilarna.

Förvaltningens årsmål 85 % för inköp av förnyelsebart drivmedel är för högt satt m h t dieseldriften på en av bilarna. Årsmål för 2011 har satts till 50 %, och ansvariga enheter för etanolbilar har uppmanats att om möjligt prioritera etanol som drivmedel, så att andelen förnyelsebart drivmedel ökar i förhållande till 2010. Användningen av drivmedel totalt sett blygsam, vilket också gör att miljöpåverkan minimeras.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	23 %	18 %	15 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel medarbetare som under arbetstid använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten	100 %	100 %	65%	2010
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utryknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2010
Elförbrukning (alla nämnder/bolag)	3 075 994 kWh	3 500 000 kWh	minska	2010

Kommentar:

Förvaltningen har fortsatt att minska såväl den totala elförbrukningen som per kvadratmeter. Under år 2010 har bl a viss maskinell utrustning, såsom torkskåp, bytts ut mot mer energieffektiva sådana.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Elförbrukning per kvadratmeter	53 kwh/kvm	55,5 kwh/kvm	tas fram 2010	2010

NÄMNDMÅL:

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas på Östermalm

● Uppfylls helt

Förvaltningen har arbetat för att minska sin egen miljöpåverkan och höja miljömedvetandet. Under hösten genomförde stadsdelsförvaltningen till exempel en utbildning för miljöombud, samt arrangerade en naturvandring i Humlegården tillsammans med Stockholms Naturskyddsförening.

Under 2010 har andelen storkök inom förskolan som sorterar ut matavfall för biologisk behandling ökat i förhållande till 2009. Likaså har andelen inköpta ekologiska livsmedel ökat.

Elförbrukning i förvaltningen har minskat, både totalt och per kvadratmeter – trots två kalla vintrar. Detta har skett bland annat genom inköp av/byten till mer energieffektiv utrustning, exempelvis torkskåp.

Stadsdelsnämnden är remissinstans i stadsmiljöfrågor och har verkat för att öka medborgardialogen och samverkan inom staden. Tillsammans med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret har förvaltningen deltagit aktivt i planeringen av förskolor, äldreboenden, specialbostäder, parker och grönområden.

Stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden är av kommunfullmäktige utsett som miljöprofilområde för staden och har följts särskilt. Området ska byggas med särskild miljöprofil och med hög energieffektivitet. Målet är att de som bor där ska minska sitt ekologiska fotavtryck. Stadsdelsförvaltningen har under 2010 tillsatt en tjänst för frågorna om hållbar livsstil i Norra Djurgårdsstaden och som ska samverka med andra förvaltningar för att samordna arbetet med miljöprofileringen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Tillgänglighetsvandringar ska genomföras i samverkan med handikapprådet	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

SDF genomförde i samverkan med handikapprådet en tillgänglighetsvandring i rullstolar, med förbundna ögon etc den 6 maj tillsammans med politiker, tjänstemän och ledamöter i rådet. Vandringen protokollfördes och har presenterats för nämnden.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen har gjort det möjligt för medborgare och organisationer i stadsdelsområdet att ta del av kulturaktiviteter. De tre parklekarna har utvecklats så att de utgör mötesplatser för kulturaktiviteter, idrottsliv och rekreation.

Förvaltningen har en halvtids kultursekreterare som administrerar detta. Se vidare under nämndmål.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	1 213 st	600 st		2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Barn och ungdomar ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31	
☒ Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka	2009-01-01	2010-12-31	
☒ Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

En av stadsdelens tre parklekar drivs i privat regi. Efter upphandling beslutades att den tidigare entreprenören fortsätter att driva verksamheten.

☒ Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

De kommunala parklekslokalerna i stadsdelen har för närvarande verksamhet sju dagar i veckan varav en dag används till barnkalas för besökarna. Man hyr då lokalen för en billig penning.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

NÄMNDMÅL:**Invånare på Östermalm ska uppleva en rik, varierad och tillgänglig kultur och fritid**

● Uppfylls helt

Boende med heldygnsomsorg, deltagare i dagliga verksamheter och besökare i öppna träfflokaler samt barn i kommunal förskoleverksamhet har fått tillgång till stadens kulturutbud genom stadsdelsförvaltningens försorg. Förvaltningen har en halvtids kultursekreterare som administrerat detta.

Förskolornas kulturarbete har utvecklats under året. Nämnden ger förskolorna en särskild kulturpeng per barn och år. Dessa budgetmedel är öronmärkta för kulturinsatser. Kulturpengen har resulterat i att det är lättare att erbjuda barnen professionell kultur och/eller konstupplevelser med eget skapande. Kulturpengen har använts så att alla barn har fått ta del av stadens kulturutbud. De äldre barnen i form av konst, dans teater mm utanför förskolan. De yngsta barnen i form av inbjudna teaterföreställningar, sagoberättare mm på förskolan.

Kulturupplevelserna har i möjligaste mån kopplats till pågående tema/projektarbete. Utveckling har skett genom att många pedagoger har vidgat sitt kulturintresse och därigenom kunnat erbjuda barnen nya kulturupplevelser. Förskolornas kulturombud har deltagit i stadsdelens möten och aktivt arbetat med kulturfrågor och aktiviteter på respektive förskolor.

Nämnden ger stöd till föreningar så att kulturella aktiviteter når ut till breda grupper. Platser som lämpar sig för att spontanidrott har kartlagts. Ett s k utomhusgym för äldre har anlagts i Tessinparken, med invigning den 15 december.

Alla vård- och omsorgsboenden har fått en viss summa pengar att använda till kulturella evenemang. Pengarna har under 2010 använts till olika typer av teater- och musikgrupper, mestadels trubadurunderhållning. Boenden har varit flitiga med att boka in olika evenemang, och detta har också varit mycket uppskattat av de äldre på boendena.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

● Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen har fortsatt samarbetet med olika aktörer för att motverka våld, alkohol- och drogbruk bland ungdomar, och arbetar med information och förebyggande insatser i syfte att öka tryggheten. Gemsamma insatser genomförs med utgångspunkt i samarbetet inom det lokala brottsförebyggande rådet. Bland annat har trygghetsvandringar gjorts i olika delar av stadsdelsområdet med jämna mellanrum, även tillsammans med handikapprådet. Se vidare under nämndmål nedan.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Stockholmarnas nöjdhet ● med skötsel park och grönområden	66 %	66 %	60 %	2010
Andel anställda som ● känner till det förebyggande säkerhetsarbetet.	90,45 %	90 %	öka	2010
Antalet särskilt ● prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.	6 st	6 st	Tas fram 2010	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Beskrivning av indikatorn

"Särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats av respektive förvaltning och bolag ska minska genom att systematiskt arbeta med att hantera sårbarheter. Indikatorn följer upp "Säkerhetsprogram för Stockholms stad 2009-2012" och mäter det förebyggande arbetet. Indikatorn följs upp genom att mäta antalet "prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser" där det förebyggande arbetet medfört att risken/sårbarheten eliminerats (förvaltningens understrykning). Som vägledning i detta arbete ska antalet oönskade och faktiskt inträffade incidenter, olyckor och inträffade händelser vägas in. Målvärdet är antal "prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser" som man bedömer ska kunna elimineras under året."

Av ovanstående följer att indikatorn inte avser att mäta prioriterade händelser, utan istället antal eliminerade risker/sårbarheter. Indikatorn är otydlig, och förvaltningen har därför - liksom flera andra förvaltningar - sannolikt missuppfattat innebörden, vilket påverkat årsmålet för 2010.

KF:s årsmål har inte tagits fram under 2010 såsom planerat. Indikatorn är förtydligad i 2011 års budget: "Antal identifierade sårbarheter som nämnden/bolagsstyrelsen avser att arbeta förebyggande med under året".

I förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys 2009 identifierade och analyserade förvaltningen 37 tänkbara händelser, varav 2 obligatoriska att analysera i enlighet med stadsledningskontorets direktiv. Av de 37 händelserna kan 8 anses ha direkt bäring på förvaltningens egen verksamhet och handlande; Hot- och våldssituation, Konflikter mellan boende, Leveransstörningar, Matförgiftning, Personalbortfall, Sekretessbrott, Stöld, Vild strejk. Dessa har utgjort grund för årsmål i verksamhetsplan 2010. Förvaltningen prioriterade 6 identifierade risker i syfte eliminera dessa till ett minimum, vilket har uppnåtts.

I risk och sårbarhetsanalys 2010 har enligt stadsledningskontorets direktiv 3 större olycksrisker analyserats; avbrott i elektroniska kommunikationer, extrem översvämning Saltsjön och extrem översvämning Saltsjön år 2030. Ingen av dessa tre tänkta olycksrisker kan elimineras genom förvaltningens verksamhet. Förvaltningens arbete ska däremot vara sådant att effekterna av en eventuell olycka kan reduceras.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas. 	2010-01-01	2011-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Staden har beslutat att all incidentrapportering ska göras i systemet RISK. Till följd av detta har det särskilda systemet för IT-händelser, ISAP, avvecklats. Under hösten 2010 har RISK-systemet fått utökad funktionalitet och centrala utbildningsinsatser har genomförts. Fr o m 2011 är det "nya" RISK i full drift för hela staden, och rutinerna är stadsgemensamma.

☒ Utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	
---	------------	------------	--

☐ Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Arbetet för en konkret plan har påbörjats och fortsätter in på 2011. Övning för säkert agerande vid större katastrofhändelse planeras för hela förvaltningens krisorganisation. Varje enhet informerar om det förebyggande säkerhetsarbetet inom sin verksamhet.

NÄMNDMÅL:

1. Våld, alkohol- och drogbruk ska motverkas och invånare på Östermalm ska uppleva sin närmiljö som trygg

Uppfylls helt

Inom äldreomsorgen så har man muntligt och via särskilt framtagna broschyrer informerat brukare och närstående om olika sätt att öka tryggheten, minska utsattheten för brott, öka säkerheten i vardagen och hur man kan förebygga fallskador. På initiativ av stadsdelsförvaltningen har i samarbete med polisen tagits fram en broschyr riktad till äldre och anhöriga som bland annat informerar om vikten av att förvara pengar och värdesaker inlåsta, kontrollera besökare m.m.

Tillsamman med lokala politiker, polisen m fl genomförs flera protokollförda trygghetsvandringar varje år. I år har genomförts vandringar i hamnområdet och i Tessinparken. Klagomål hade inkommit om att det i vissa delar av parken förekommer störande och även skrämmande grupper av människor, ofta berusade. Förslag om alkoholförbud inkom till nämnden. Nämnden beslöt att inte verka för ett förbud utan i stället tillse att tillsynen från polismyndigheten och insatser från berörda inom staden/stadsdelen ökar. I dagarna genomförs en trygghetsvandring fredag natt till lördag en trygghetsvandring kring krogarna i Stureplansområdet.

Ungdomars bruk av alkohol och droger är en prioriterad fråga, och de negativa tendenserna i den sk Stockholmsenkäten 2008 var tydliga. En positiv vändning kan dock skönjas, 2010 års drogvaneundersökning visar på ett minskat bruk av alkohol och tobak. Cannabissmissbruket ökar dock över hela staden, så även bland Östermalms ungdomar men här är ökningen något mindre.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Det drogförebyggande projektet FUSSION (Fräsch Ung Smart Snygg Intelligent Och Nykter) har pågått planenligt under året. Projektet startades 2009 för att möta den oro som ungdomars ökande missbruk av alkohol, tobak och droger väcker. Det är ett samarbetsprojekt mellan avdelningarna Barn och Ungdom och Socialtjänsten. Syftet är att förändra ungdomars, och även deras föräldrars attityd till detta genom information och aktiviteter i klasser och på föräldramöten i skolår 7 till 9. För att samordna projektet är en projektledare anställd på halvtid.

Disa-projektet TJEJSAM (Samverkan i norra innerstaden mellan socialtjänst, prevention och skola för att förebygga och minska psykisk ohälsa samt alkohol- och drogmisbruk bland tonårsflickor) startades den 1 oktober. Projektet har beviljats 858 tkr från länsstyrelsen (se vidare nedan under nämndmål "Kvaliteten inom stadsdelsförvaltningens omsorgsverksamheter ska öka. De ska vara tillgängliga och präglas av trygghet, värdighet och valfrihet.")

Antalet fältassistenter har utökats med en heltid under året vilket skapat möjlighet att bedriva uppsökande verksamhet kvällstid alla fredag- och lördagskvällar samt även två vardagskvällar i veckan. Ansvaret för tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning ligger hos Fält- och Preventionsenheten vilket ger att tillsynsarbetet även skett under kvällstid. Drygt 100 försäljningsställen har besökts. Fältassistenter har haft en central roll i samverkansarbetet med alla som arbetar med ungdomar som målgrupp exempelvis föräldravandrare, polisen, skolornas elevvårdsteam med flera.

Efter starka påtryckningar från stadsdelsförvaltningen på Stockholms studentkår arrangeras inte längre de tonårsfester som tidigare förorsakade missförhållanden i den yngre tonårsgruppen.

Vidare har även nödutgången vid Universitetets tunnelbanestation som tidigare var ett tillhåll för ungdomar, säkrats upp genom att bevakningskameror har installerats.

Tessan i Tessinparken flyttade från och med mitten av april till Humlegården och området runt skate-ramperna och konstgräsplanen där det är många ungdomar som samlas.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antal genomförda besök i preventivt syfte ● av stadsdelens försäljningsställen som säljer öl och tobak.	100	100 st	2010

NÄMNDMÅL:

2. Parker och grönområden ska vara välskötta och attraktiva för invånare och besökare

● Uppfylls helt

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Förnyelse, upprustning och skötsel av stadsdelens parker och grönområden har styrts av den lokala parkplanen. Parkskötselentreprenaden har legat till grund för de insatser som ska hålla grönytorna välskötta och attraktiva. Parkupprustningar har genomförts kontinuerligt för att öka trygghet och trivsel i stadsdelens parker. Under året har t.ex. Tessinparken fått nya rosplanteringar och gräsytor, vid Lappkärret och i Ruddammen har det genomförts röjningsarbeten. Hundrastgård samt äldregym har uppförts i Tessinparken. Upprustningen av Humlegårdens sydöstra entré samt Stureparken har påbörjats. Tessinparkens parklek och Londonparken har fått nya lekredskap. Badvattenprofil enligt myndighetskraven genomfördes vid Brunnsviksbadet. För att försöka ta reda på hur mycket skräp som inte hamnade i papperskorgarna gjordes skräpmätningar i Tessinparken och i Humlegården. Försök med att i parkerna erbjuda gratis hundbajspåsar har påbörjats.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Utvärdering av variabler och omklassning av data i databasen PARK.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningen har gjort denna utvärdering och stadsdelsnämnden har i tjänsteutlåtande till stadsledningskontoret begärt att resursfördelningsmodellens variabler utökas med fler klasser samt att parametern dagbefolkning höjs för att motsvara dagens nyttjande av parken.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Förvaltningen har informerat samtliga brukare inom berörda målgrupper om vilka olika valmöjligheter som finns avseende utförare; föräldrar som ansöker om förskola, personer som ansöker om äldreomsorg, insatser för personer med funktionsnedsättning eller vård för beroendeproblematik. Berörda enheter och medarbetare har lagt stor vikt vid att utforma informationen om valfrihet så att den är lättillgänglig för så många som möjligt. Förvaltningen har också utvecklat den återkommande uppföljningen för att säkerställa kvaliteten för verksamheter drivna på entreprenad.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Se under nämndmål.

NÄMNDMÅL:**Invånare på Östermalm ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Samtliga medarbetare har sökt göra informationen om valfrihet så tydlig som möjligt, både genom muntlig och genom skriftlig information, t ex med broschyrer, men också genom att instruera den enskilde om hur de hittar information på förvaltningens respektive stadens hemsida. Valfrihetssystem i dagverksamhet och vård- och omsorgsboende för äldre har införts och valfrihet inom socialpsykiatriens utförarverksamheter infördes den första januari i år. Omfattningen av verksamhet i förvaltningens egen regi har minskat. Mångfalden utvecklas, allt fler äldre väljer privata utförare inom hemtjänsten. Andelen personer som har valt privat hemtjänst har i december 2010 ökat till 58 % från 50 % i början av året. Enligt stadens brukarundersökning så uppger 80 % med privat hemtjänst att man känner till valfrihetssystemet. Verksamheten personlig assistans enligt LSS har upphandlats och drivs från 1 oktober på entreprenad. Andel barn i förskoleverksamhet som väljer kommunal förskola i stadsdelen är 56,7% (december 2010). Under hösten har åter ett flerfamiljssystem startat med 4 barn. Under våren fanns inga intresserade föräldrar för denna förskoleform.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

● Uppfylls helt

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

I 2010 års brukarundersökning svarar 87% av de tillfrågade föräldrarna att miljön är trygg och säker. Under verksamhetsåret har all personal fått utbildning i barns miljöer och lärprocesser samt i matematik för nyfikna förskolebarn. Syftet är att inspirera till en miljö som väcker nyfikenhet och barnen själva får mer möjlighet till egna val i verksamheten.

Ett medvetet arbete med den fysiska miljön har gett barnen tillgång till ett rikligt och varierat pedagogiskt material och möjlighet till lek, utveckling och lärande i olika former. Barnen använder materialet efter egna intressen och önskemål samt medarbetarnas kompetens utifrån läroplanens mål och riktlinjer. Tydliga rutiner har skapat trygghet för barnen och de har utvecklat sin självständighet och tilltro till sitt eget lärande.

Den pedagogiska miljön är nu spännande, utmanande och utvecklande där barnets egna initiativ står i fokus. Pedagogernas sätt att se på miljön utgår i större utsträckning från ett barnperspektiv, man är också mer medveten om hur miljön påverkar aktiviteterna. Pedagogernas ökade kunskaper och intresse för områdena språk, matematik, naturvetenskap och bygg och konstruktion syns tydligt i miljön.

Själva grundfundamentet i förskolans pedagogik är den gemensamma synen på kunskaper, utveckling och lärande. Samtalen om barns lärprocesser, hur pedagogerna förhåller sig till barnen och hur barnens intressen tas tillvara, behöver därför fortsätta för att fördjupas ytterligare.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	0 %	0 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
● Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	0 %	0 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
● Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	100 %		2010
◆ Andel förskollärare av antal anställda	51 %	52 %	46%	2010

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Differensen mellan årsmål och utfall beror på att stadsdelsförvaltningen redovisade i statistiken 2009 till Skolverket antalet anställda efter utbildningsnivå dvs. 337,05 st. varav 171,98 förskollärare, 2 fritidsledare och 163,07 barnskötare omräknat till årsarbetare med hjälp av tjänstgöringsgraden. Det ger 51,02 % förskollärare. Årsmålet för 2010 sattes således till 52 %.

Antalet nyanställningar av förskollärare har dock inte kunnat ske i den utsträckning som förväntats. Vilket är förklarligt med hänvisning till det svåra rekryteringsläget av förskollärare i staden.

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen ● avseende trygg och säker miljö	87 %	80 %	öka	2010
--	------	------	-----	------

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen ◆ avseende utveckling och lärande	85 %	90 %	öka	2010
---	------	------	-----	------

Kommentar:

Jämfört med tidigare år genomfördes undersökningarna på delvis olika sätt. Enkäten var mycket kortare 2010 än 2009 och det fanns andra skillnader i upplägget som gör att resultaten inte kan jämföras med tidigare år. I 2009 års undersökning var fältperiod något längre dvs. föräldrarna hade längre tid på sig att besvara enkäten. Föräldrarna behövde bara besvara en enkät (oavsett om de hade fler barn inskrivna vid förskolan). 2010 var fältperiod kortare. Föräldrarna ombads att besvara en enkät per barn. Vidare noteras att i 2010 års undersökning skiljer sig frågorna från tidigare undersökningar. Enligt Utrednings och statistikkontoret USK behöver frågorna vara likalydande för att resultaten ska kunna jämföras över tid. Dessutom är det en annan skala i årets undersökning. Ett index skapades fram i årets undersökning, ett sammanfattande betyg beräknat utifrån ett medelvärde, vilket är det som redovisas. Undersökningens totala resultat visar att det är fortfarande så att föräldrarna på Östermalm är nöjda i staden (Nöjdhetsindex 76%) och att de upplever Östermalms förskoleverksamhet som en av de bästa.

Antal barn som inte ● barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	Verksamhetsberättelse 2010
---	------	------	------	----------------------------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Resultatet av enheternas självvärdering ☒ avseende utveckling och lärande inom förskola	3,24	3,2	3,1	2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Stadsdelens samtliga förskolor har deltagit i utvecklingen av stadens indikator för utveckling och lärande och redovisar sina resultat i enhetens årsredovisning.

☒ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Bra och inspirerande föreläsningar och studiebesök för många pedagoger är en framgångsfaktor. När alla har en gemensam grund att diskutera utifrån inspirerar och utmanar man varandra i arbetet. Utifrån detta har särskilda kompetensutvecklingsinsatser genomförts under 2010. Personalen på alla förskoleenheter har erbjudits kompetensutveckling i form av kurser och föreläsningar i hur förskolornas pedagogiska miljöer kan utvecklas samt hur förskolebarnens nyfikenhet för matematik kan utmanas. Årets kompetensutvecklingsinsatser i projektform har även berört områden som alla barns språkutveckling och särskilt de flerspråkiga barnens språkutveckling. Kvaliteten förväntas öka genom den kompetensutveckling som har genomförts och den som är planerad att genomföras under år 2011.

Ett antal barnskötare, förskollärare och ledningspersonal deltar i regeringens satsning inom förskoleområdet - Förskolelyftet. Tre barnskötare anställda inom stadsdelens förskoleverksamhet deltar i stadens vidareutbildning till förskollärare.

☒ Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Hjorthagens ungdomsgård drivs av föreningen Hjorthagens gård med bidrag från stadsdelsförvaltningen enligt avtal med nio månaders uppsägningstid.

NÄMNDMÅL:

Förskolans arbete med att tidigt uppmärksamma barns behov, intressen och svårigheter ska förbättras .

● Uppfylls helt

I 2010 års brukarundersökning svarar 85% av de tillfrågade föräldrarna att man är nöjd med det stöd barnen får avseende utveckling och lärande. Under året har särskilt barnen med flerspråkig bakgrund uppmärksammats. För de flerspråkiga barnen har det inneburit att deras ursprung uppmärksammats. Övriga barn har fått nya kunskaper om världen och sina vänner. Det hörs på barnens samtal med varandra och med pedagogerna. Pedagogerna har gett barnen utifrån deras intressen och behov samt utifrån läroplanens mål och riktlinjer, planerade tillfällen till varierande tal-, rim-, sång- och ramslekar, skriv och läserfarenheter genom att berätta och samtala om såväl barnens som pedagogernas erfarenheter och upplevelser. Pedagogernas roll har varit att stärka barnets identitet och se till att språket är synligt på förskolan.

Inom de av pedagogerna fastställda ramarna erbjuds barnen att själva välja aktiviteter, material, kamrater för stunden, var man ska sitta vid mat och samling mm. En uppriktig nyfikenhet på vad barnen redan kan och vad pedagogerna kan tillföra har skapat en positiv lärandemiljö för alla. I det här sammanhanget har många pedagoger upptäckt hur viktig och rolig dokumentationen kan vara. Genom att uppmärksamma och bemöta varje barn och ta del av deras tankar och intressen har barnen getts större möjligheter att påverka sitt lärande och sin vardag på förskolan. Ett av målen med satsning på den pedagogiska miljön är att ge barnen möjlighet till ökat inflytande över sina egna val. Arbetet i små grupper har skapat förutsättningar för alla barn att komma till tals och prova sina förmågor och tankar.

Språkstöd

Ett intensivt utvecklingsarbete kring barns språkutveckling, där fokus har legat på att förskolan tillsammans med barnets föräldrar gör en genomgång av barnets behov och kunskaper samt planerar hur man tillsammans ska arbeta med barnets språkutveckling, har genomförts under 2009-2010. Med detta arbetssätt har förskolorna kunnat stötta barn med annat modersmål i ordinarie förskoleverksamhet. Vilket resulterat i att antalet barn som har haft stöd av modersmålspedagog från Språkcentrum har minskat ytterligare under 2010. Under våren 2009 hade 87 barn stöd av modersmålspedagog från stadens Språkcentrum och under våren 2010 hade 26 barn. Hösten 2009 hade 43 barn stöd av

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

modersmålspedagog och under hösten 2010 hade 20 barn. Under utvecklingsarbetet har antalet barn med annat modersmål i stadsdelen inventerats. Det konstateras att det finns många fler barn än vad man tidigare vetat om. I och med det nya arbetssättet får fler barn med annat modersmål stöd i den ordinarie verksamheten.

Barn i behov av särskilt stöd

Antal barn som har fått sk stödresurs på förskolan har under 2010 varit *61 barn*. Två barn har haft externa placeringar i annan kommun. Fem barn har placeringar på specialförskolor i andra stadsdelar inom Stockholm stad. Antalet barn som har fått stöd är ungefär detsamma som 2009. Även om antalet barn inte har ökat, har de barn som får stöd i år generellt mer omfattande stödbehov.

Antalet funktionshindrade barn som är inskrivna vid Habiliteringscenter Norrtull eller autismcentrum har ökat från 13 under 2009 till 25 barn i år. Sju barn har autismdiagnos och två av dessa får träning via Banyan.

Skolskjuts

Ett barn har haft skolskjuts Östermalm-Täby.

OB-tid

En familj har haft stöd under senare delen av 2010.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel förskolor som arbetar systematiskt avseende pedagogisk miljö, dokumentation och uppföljning, jämställdhet, barns språk, inflytande och lärande	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

NÄMNDMÅL:

Föräldrarnas upplevelse av kvaliteten i förskolans verksamhet ska bli bättre.

- Uppfylls helt

Tre år i rad har föräldrar med barn inom Östermalms stadsdelsförvaltnings barnomsorg svarat att de kan rekommendera sitt barns förskolor (87 procent). 88 procent av föräldrarna är också som helhet nöjda med sitt barns förskola/familjedaghem. Nöjdast är man också med frågan om trygghet (93 procent).

Östermalms förskolor har fått höga omdömen av föräldrarna när det gäller:

- miljön i förskolorna stöder barns utveckling och lärande

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

- det stöd som ges barnen för att utvecklas språkligt
- hur förskolorna arbetar med att utveckla barnens sociala förmåga
- hur barnens tankar och idéer tas tillvara
- hur förskolorna stödjer barnen i att ta egna initiativ och eget ansvar

Vilket gör att Östermalms föräldrar upplever Östermalms förskoleverksamhet som en av de bästa i staden.

Det betyder inte att vi ska vila i framgången. Syftet med undersökningen är att utveckla den pedagogiska kvaliteten i varje enskild enhet/förskola. Resultaten skall även användas för att underlätta valet av förskola för föräldrar.

Även om skillnaden inte är så stor, tar vi nya tag 2011 och fortsätter på den inslagna vägen för att minska skillnaden mellan andelen störst nöjda föräldrar och de som vill ha mer information om:

- förskolans mål och arbetssätt
- vad förskolan gör för att stödja det enskilda barnets utveckling

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel nöjda föräldrar i brukarundersökningen avseende förskolornas olika former av inflytande.	77 %	73 %	2010

Kommentar:

Arbetet med föräldrasamverkan är prioriterat. Förskoleenheterna är angelägna om att skapa förtroendefulla relationer med föräldrarna och är lyhörda för föräldrarnas synpunkter. Föräldrar får en ökad insyn i verksamheten vilket lägger en god grund för framtida samverkan. Generellt är bemötandet gott.

Under året har riktlinjer för hur föräldramöten ska genomföras utarbetats. I månadsbrev och på andra sätt arbetar förskolorna på att föra ut information om hur förskolan arbetar och med vad samt varför. I de enskilda samtalen med föräldrarna tar pedagogerna upp frågor om arbetet, hur barnen utvecklas och vad de varit med om. Fler föräldrar kommer på föräldramöten och på föräldrarådsmöten ställs mer frågor om verksamheten och styrdokumentet. Förskoleenheterna har på många sätt skapat förutsättningar för föräldrarna till samverkan, inflytande och påverkan av verksamheten och delaktighet i det egna barnets utveckling.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

- Uppfylls helt

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Förvaltningen arbetar med information, råd och motivation för anhörigvårdare, öppna och förebyggande verksamheter, utevistelse, ökad matkvalitet inom äldreomsorgen.

Kvaliteten i alla verksamheter säkras genom grund- och vidareutbildning för personal, användning av strukturerade utredningsmodeller och metoder samt genom uppföljning av klagomål och synpunkter.

Se vidare under nedanstående indikatorer och nämndmålet "Kvaliteten inom stadsdelsförvaltningens omsorgsverksamheter ska öka. De ska vara tillgängliga och präglas av trygghet, värdighet och valfrihet."

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och unga ● i biståndsbedömd öppenvård (loF)	87,01 %	75 %	65 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Familjeenheten placerar ungdomar på institution endast när det är nödvändigt då det föreligger fara för liv och hälsa. De allra flesta behandlingsinsatser sker därmed i öppenvårdsform och utförs av våra egna familjebehandlare

Andel genomförandeplaner ■ för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri	62,7 %	100 %		Verksamhetsberättelse 2010
---	--------	-------	--	-------------------------------

Kommentar:

Antalet beslutade insatser för året var 445, varav 279 genomförandeplaner har upprättats, 67,2 %. Rutinen för dokumentation av genomförandeplanen har brister som gör att antalet registrerade planer inte överensstämmer med det faktiska antalet som är högre. Det finns gällande planer, vilka vi arbetar utifrån, men som inte är registrerade. Arbetet med att hitta fungerande rutiner för detta pågår.

Andel vuxna i ● biståndsbedömd öppenvård (loF)	79,58 %	70 %	55 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	---------	------	------	-------------------------------

Kommentar:

Det mycket goda resultatet beror i hög grad på förvaltningens egen öppenvård, i form av en alkohol- och drogterapeut och att återfallsprevention erbjuds.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen	80 %	80 %		2010
Antal nyttillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	0 st	100 st	2010
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	83 %	80 %		2010
Kommentar: Stadens brukarundersökning, liksom den egna, bekräftar att förvaltningens arbete avseende bemötande har gett resultat. Samtliga medarbetare är medvetna om betydelsen av ett professionellt, korrekt och värdigt bemötande. Dessa frågor diskuteras alltid inom verksamheterna och personalen har och har haft möjlighet att öka sin kompetens genom utbildning.				
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	84 %	80 %	90 %	2010
Nöjda brukare - Korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	100 %	90 %	91 %	2010

Verksamhetsberättelse Nämnd

 Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	80 %	86 %	2010

Kommentar:

Avseende barn, 83 %.

Avseende vuxna, 93 %.

Brukarundersökningen ger ingen uppgift om den totala nöjdheten för både vuxna och barn.

Andel anhöriga som är nöjda med hur anhängstödet fungerar	61 %	64 %	72 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

Det finns ett anhörigcafé för äldre som vårdar sin anhöriga i hemmet och stödjande hembesök av anhörigkonsulent har erbjudits. Det har bl.a. anordnats en anhörigdag och vårlunch för innerstadens anhörigvårdare. Resultatet av den enkät som staden skickade ut till kända anhörigvårdare visade att 61 % var nöjda med anhängstödet. För att öka nöjdheten behövs bl.a. ytterligare information om vad äldreomsorgen kan erbjuda, tillgång till hjälpmedel, avlösning obekvämtid och egen rekreation.

Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	92 %	87 %	87 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

Under 2010 har 29 personer inom hemtjänsten i kommunal regi fått en grundutbildning till vårdbiträde samt fem personer slutfört utbildningen till undersköterska.

Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	88 %	81 %	82 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

Stadsledningskontorets brukarundersökning riktad till samtliga hemtjänstmottagare som bor i ordinärt boende. Nöjdhet kommunal hemtjänst 88 %, privat hemtjänst 87%.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen nöjda ♦ omsorgstagare - Vård- och omsorgsboende	76 %	81 %	82 %	2010
Kommentrar: Stadsledningskontorets brukarundersökning riktad till alla boende i vård- och omsorgsboende. Andelen nöjda totalt i staden är 78 %. Brukarundersökningen påvisar att två av stadsdelens boenden, Dianagården och Kattrumpstullen, påvisar en ökad nöjdhet med sitt boende, övriga en minskad. Förvaltningen kommer att arbeta vidare med frågan.				
Brukarnas nöjdhet med bemötande från ● biståndshandläggare inom äldreomsorgen	97 %	80 %		2010
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet ♦ - hemtjänst i ordinärt boende	73 %	78 %	80 %	2010
Kommentrar: Stadsledningskontorets brukarundersökning riktad till samtliga hemtjänstmottagare som bor i ordinärt boende. Upplevelsen av trygghet totalt i staden är 77 %. Inom äldreomsorgen så har man muntligt och via särskilt framtagna broschyrer informerat brukare och närstående om olika sätt att öka tryggheten, minska utsattheten för brott, öka säkerheten i vardagen och hur man kan förebygga fallskador. Förvaltningen kommer att arbeta vidare med frågan.				
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet ♦ - Vård och omsorgsboende	83 %	87 %	88 %	2010
Kommentrar: Stadsledningskontorets brukarundersökning riktad till alla boende i vård- och omsorgsboende. Upplevelsen av trygghet totalt i staden är 84 %. Brukarundersökningen påvisar att ett av stadsdelens boenden, Dianagården, har en ökad upplevelse av trygghet, övriga samma eller en minskad trygghet. Förvaltningen kommer att arbeta vidare med frågan.				

Verksamhetsberättelse Nämnd

 Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Upplevelsen av maten och måltidssituationen ♦ i vård- och omsorgsboenden	72 %	73 %	73 %	2010
Kommentar: Stadsledningskontorets brukarundersökning riktad till alla boende i vård- och omsorgsboende. Nöjdheten med maten och måltidssituationen totalt i staden är 72 %. På boendena har dietister arbetat med att kvalitetssäkra måltiderna och personalen har deltagit i kostutbildning med fokus på frukost, mellanmål, kvällsmål och nattfasta. Brukarundersökningen påvisar att fyra av stadsdelens boenden, Rio, Kattrumpstullen, Körsbärgården och Kampementet har en ökad nöjdhet med måltidssituationen, två har en minskad. När det gäller maten påvisar två boenden, Rio och Kattrumpstullen, en ökad nöjdhet, fyra en minskad nöjdhet. (Ett boende som fått minskad nöjdhet bytte entreprenör i samband med enkätutskicket) Förvaltningen kommer att arbeta vidare med frågan.				

Upplevelsen av maten och måltidssituationen ♦ inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg)	67 %	73 %	73 %	2010
Kommentar: Stadsledningskontorets brukarundersökning riktad till samtliga hemtjänstmottagare som bor i ordinärt boende, svarsfrekvens för Östermalm 72 %. Nöjdheten med maten och måltidssituationen totalt i staden är 71 %. Brukare med kommunal hemtjänst uppvisar för 2010 (67%) en högre grad av nöjdhet med maten och måltidssituationen än för 2009 (63%). Inom stadsdelens matprojekt har 90 undersköterskor/vårdbiträden inom den kommunala hemtjänsten utbildats i grundläggande näringslära av en dietist.				

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bidra till ökad samverkan mellan ● socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar kommer att fortsätta under 2011 som tidigare med samverkansgruppen GASKEFF, FUSSION och stadsdelens brottsförebyggande råd.			
● Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	2010-01-01	2011-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Under året har antalet genomförandeplaner ökat avsevärt inom äldreomsorgen. I och med införandet av den mobila lösningen ParaGå i hemtjänsten har den sociala dokumentationen förbättrats. Vid vårdbehovsmätning på vård- och omsorgsboendena efterfrågas alltid en aktuell genomförandeplan. Målet är att samtliga omsorgstagare i socialtjänsten har en genomförandeplan inkl sociala aktiviteter. Det förutsätter dock att klienten samverkar till att planen upprättas, vilket inte alltid är möjligt.

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens	2010-01-01	2010-12-31	
☒ samverkansavtal med Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet			

Kommentar:

Under 2010 har en arbetsgrupp inom staden arbetat fram mål och indikatorer för ungdomsmottagningarna.

Stadsdelsnämnderna ska samverka i	2008-01-01	2011-12-31	
☐ planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar			

Kommentar:

Samverkan har skett avseende planering och nybyggnation i Norra Djurgårdsstaden. Inflyttning planerad till 2013-2014 .

Upprätta lokala	2010-01-01	2010-12-31	
samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden,			
☒ landstinget och polisen med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende förebyggande insatser.			

Kommentar:

En lokal samverkansöverenskommelsen upprättades för 2010. Förvaltningen uppfattar att samverkan har fungerat väl.

☐ Utveckla och prioritera det drogpreventiva arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Fält och preventionsenheten har organiserat flygbladsutdelning i samband med Valborgshelgen och skolavslutningen. Personal från hela stadsdelsförvaltningen har deltagit. Projekt Fussion har fortsatt med att föreläsa i skolklasser på högstadiet och vid föräldramöten i syfte att öka medvetenhet om konsekvenser av för tidig alkoholdebut.

Det innerstads gemensamma projektet "En tobaksfri innerstan" har genomfört föreläsningkvällar för tjänstemän, politiker och föräldrar. Det har genomförts i samverkan med "Non Smoking Generation".

<ul style="list-style-type: none"> Under 2010 ska användandet av DUR påbörjas. Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH. 	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

<ul style="list-style-type: none"> Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras 	2008-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Planerad inflyttning i Norra Djurgårdsstaden beräknas till 2013-2014. Planeringen av detta har gjorts långt tidigare.

<ul style="list-style-type: none"> Alla boende på vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse 	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Regelbunden utevistelse för de äldre erbjuds på alla vård- och omsorgsboenden i stadsdelen.

<ul style="list-style-type: none"> Det ska finnas öppna dagverksamheter för äldre i samtliga stadsdelsnämnder 	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Öppna träffpunkter erbjuder äldre på Östermalm en mötesplats för social samvaro och aktiviteter. Sedan tidigare finns den öppna träffpunkten Seniorträffen som under året har haft totalt 3 332 besök. Exempel på aktiviteter som har anordnats är högläsning, sällskapsspel, målning, promenader, sittgymnastik och film. Ytterligare en träffpunkt har öppnat under året, Hälsoträffen, som har en inriktning mot äldres hälsa. Frälsningsarmén Templet driver en öppen dagverksamhet som riktar sig till personer över 60 år med psykiska funktionshinder. I december öppnade ett utomhusgym för äldre, Uteträffen.

<ul style="list-style-type: none"> Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen 	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Insatser för att förbättra matkvaliteten inom äldreomsorgen har skett inom ramen för kostprojekt, bl.a. har en dietist utbildat 90 undersköterskor/vårdbiträden inom hemtjänsten i grundläggande näringslära. Kostombuden har fått en fördjupad utbildning som omfattar bland annat munvård och måltider, servering, nutrition och livsmedelshygien. På vård- och omsorgsboendena har dietister arbetat med att kvalitetssäkra måltiderna. Omsorgspersonalen har deltagit i kostutbildning med fokus på frukost, mellanmål, kvällsmål och nattfasta.

- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, 2008-01-01 2010-12-31
särskilt inom demensområdet

Kommentar:

Under året har 160 hemtjänstpersonal deltagit i en seminarierie om kontaktmannaskap och social dokumentation. De har anordnats utbildning av grundläggande näringslära och föreläsning om munvård och måltider för demenssjuka, ergonomi och förflyttningsteknik, grundutbildning i datoranvändning och utbildning i ParaSol. Totalt har 230 personal deltagit i utbildning av ParaGå-läsaren och regelbunden handledning har getts på enheterna. Personal på vård- och omsorgsboendena har erbjudits utbildning i salutogent förhållningsätt samt kostutbildning med fokus på frukost, mellanmål, kvällsmål och nattfasta. Biståndshandläggare har deltagit i enstaka föreläsningar inom demens och psykiatri, deltagit i seminarier i och med införandet av kartläggningsinstrumentet, studiebesök hos verksamheter som arbetar med salutogent förhållningsätt. Alla biståndshandläggare har haft regelbunden handledning och personal som arbetar med demenssjuka inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboenden har erbjudits utbildning och handledning av Silviasystrar.

- Hemtjänstpersonal ska erbjudas 2008-01-01 2010-12-31
handledning

Kommentar:

Personal som arbetar med demenssjuka inom den kommunala hemtjänsten har erbjudits utbildning och handledning av Silviasystrar. I övrigt har handledning erbjudits av respektive arbetsledare.

- Informera om möjligheter att välja utförare 2008-01-01 2011-12-31
och boende

Kommentar:

Förvaltningen informerar om möjligheterna att välja hemtjänstutförare, vård- och omsorgsboende och dagverksamhet. Skriftligt material samt information på webben uppdateras kontinuerligt. Personer som omfattas av LSS informeras om möjligheten att välja gruppboende, daglig verksamhet och korttidsboende.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Personer över 75 år ska erbjudas förebyggande hembesök	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Alla personer som fyllt 75 år under året och som inte har någon insats från nämndens äldreomsorg, totalt 362 personer, har erbjudits förebyggande hembesök, deltagande på informationsmöte eller informationsmaterial. Informationsträffarna har varit mycket uppskattade. Förebyggande hembesök erbjuds som en del av nämnden ordinarie verksamhet.			
☒ Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och stödja och uppmuntra personal som vill ta över verksamhet under affärsmässiga former	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda dagsutflykter till äldre	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Dagverksamheterna Östermalm har anordnat dagsutflykter för de äldre i stadsdelen. Under året har 13 bussutflykter genomförts till olika resmål i och runt Stockholm. Utflykterna har planerats tillsammans med besökarna och har varit välbesökta och mycket uppskattade.			
☒ Stadsdelsnämnderna ska öka graden av utevistelse i vård- och omsorgsboenden	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Regelbunden utevistelse för de äldre erbjuds på alla vård- och omsorgsboenden i stadsdelen. Insatser har gjorts för att förbättra möjligheten till utevistelse och promenader. Utifrån resultatet från brukarundersökningen 2010 påvisar två av stadsdelens boenden en ökad nöjdhet med utevistelsen, övriga påvisar inte en ökad nöjdheten med möjligheten till utevistelse. Förvaltningen kommer att arbeta vidare med frågan.			
☒ Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Ett antal medarbetare har under året gått utbildning i svenska språket.			
☒ Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Planering för vård- och omsorgsboenden för äldre har skett i samarbete med innerstadsstadsdelarna och äldreförvaltningen. Mot bakgrund av den minskade efterfrågan på platser med främst somatisk inriktning har ett inflyttningsstopp införts på Körbärgsgårdens somatiska enheter. Planering för flytt av verksamheten har inletts med entreprenören.

☒ Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Aktiviteter, utevistelse och social samvaro planeras utifrån de boendes önskemål och ska dokumenteras i den enskildes genomförandeplan. Enheterna har planer för gemensamma aktiviteter som är anslagna på våningsplanens anslagstavlor och det finns särskilt utsedda aktivitetsansvariga. På vård- och omsorgsboendena har de äldre inom ramen för stadsdelens projekt erbjudits fler aktiviteter och möjlighet att få SPA behandlingar.

☒ Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Med målsättningen att all vård- och omsorgspersonal ska ha grundutbildning har totalt 29 personer utbildats till vårdbiträde och fem personer har slutfört utbildning till undersköterska.

☒ Äldre personer ska ha möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Vaktmästarservice har tillhandahållits till alla äldre över 75 år. Servicen är inarbetad i äldreomsorgens ordinarie verksamhet. Vaktmästarservicen har annonserats regelbundet i lokaltidningen, skriftligt material har delats ut och informationen finns även att hämta på stadens hemsida. Under 2010 fick 295 personer hjälp av vaktmästarservicen. De tjänster som efterfrågades mest var byte av glödlampor, byta/ta ner gardiner och ta upp eller ner saker från vind/källare.

☒ Öppna dagverksamheter och träffpunkter ska erbjudas äldre	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Inom stadsdelen finns tre öppna träffpunkter erbjuder pensionärer på Östermalm en mötesplats för social samvaro och aktiviteter varav en riktar sig till personer över 60 år med psykiska funktionshinder. Biståndshandläggare och hemtjänst har informerat de äldre om möjligheterna att besöka träffpunkterna i stadsdelen.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

NÄMNDMÅL:**1. Kvaliteten inom stadsdelsförvaltningens omsorgsverksamheter ska öka. De ska vara tillgängliga och präglas av trygghet, värdighet och valfrihet.**

● Uppfylls helt

Kvaliteten har ökat bland annat genom den kompetensutveckling som har genomförts under året. Värdighet, respekt och trygghet är utgångspunkten för att såväl yngre som äldre medborgare ska kunna leva ett tryggt liv. De äldre har inflytande över och är delaktiga i beslut som rör dem själva, vilket är en förutsättning för goda resultat. Utformningen av stödet kännetecknas av möjligheten att välja.

Anhörigstöd

Från den 1 juli 2009 gäller en ny bestämmelse i 5 kap 10§ socialtjänstlagen som anger att kommunen ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en äldre närstående, långvarigt sjuk eller närstående med funktionshinder. Stadsdelsnämnden beviljades statliga medel om 900 tkr för 2010, varav 700 tkr har gått till äldreomsorgen och resterande 200 till socialtjänsten. Ytterligare statligt stimulansbidrag för anhörigstöd 1,9 mnkr beviljades i augusti 2010.

Socialtjänstavdelningen har påbörjat ett arbete för att utveckla anhörigstödet till dem som stödjer en närstående som har funktionsnedsättning. Ett informationsbrev har skickats till samtliga biståndsbedömda personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga/närstående. I brevet har förvaltningen informerat om vilka stödinsatser som kräver ett biståndsbeslut och vilka som inte kräver ett biståndsbeslut. Vidare innehöll brevet tips på länkar till bra information på nätet. Anhöriga ombads kontakta förvaltningen för att inventera behov och eventuellt starta anhöriggrupper. Tyvärr har intresset från anhöriga varit hittills mycket svagt.

Anhörigstödet inom äldreomsorgen är ännu så länge mer etablerat med en särskild anhörigkonsulent som bl.a. har erbjudit stödjande hembesök. Det finns ett flertal aktiviteter såsom ett anhörigcafé med bl.a. föreläsningar och massage. Vidare har för tredje året anordnats en anhörigdag i Stockholms stadshus med utställare, seminarier och underhållning. I maj anordnades också en vårlunch för alla anhörigvårdare i innerstaden, vilket var mycket uppskattat. Innerstadens anhörigkonsulenter har deltagit i ett projekt tillsammans med demensrådet inom landstinget, med syfte att ta fram en broschyr som bland annat beskriver vad personer med demenssjukdomar kan få för hjälp av landstinget.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen har beviljats statliga stimulansmedel för att genomföra förbättringsarbete inom områdena rehabilitering, kost/nutrition, demensvård, läkemedelsgenomgångar, det sociala området samt förebyggande/uppsökande arbete. En dietist har utbildat omsorgspersonal i grundläggande näringslära,

Verksamhetsberättelse Nämnd

munvård och måltider för demenssjuka samt kostutbildning med fokus på frukost, mellanmål, kvällsmål och nattfasta. Dietisten har arbetat med att kvalitetssäkra måltiderna på vård- och omsorgsboendena. Totalt 160 hemtjänstpersonal har deltagit i seminarier om kontaktmannaskap och social dokumentation och 117 har deltagit i utbildning i ergonomi och förflyttningsteknik. Personal på vård- och omsorgsboendena har erbjudits utbildning i salutogent förhållningsätt. Personal som arbetar med demenssjuka inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboenden har erbjudits utbildning och handledning av Silviasystrar.

När det gäller det sociala innehållet har de äldre på vård- och omsorgsboendena erbjudits fler aktiviteter och möjlighet att få SPA behandlingar och det har anordnats uppskattade dagsutflykter med buss för de äldre i stadsdelen Sedan tidigare finns den öppna träffpunkten Seniorträffen och ytterligare en träffpunkt har öppnat under året, Hälsoträffen, med inriktning motion och hälsa för äldre. I december öppnade ett utomhusgym för äldre, Uteträffen. Frälsningsarmén driver en öppen dagverksamhet som riktar sig till personer över 60 år med psykiska funktionshinder. Som en del av det förebyggande arbetet har alla personer som fyllt 75 år under året och som inte har någon insats från nämndens äldreomsorg erbjudits förebyggande hembesök och informationsträffar. Stadsdelen har tillhandahållit vaktmästarservice.

Ett nytt kartläggnings- och bedömningsinstrument har införts i staden för att öka rättssäkerheten och likställigheten i biståndsbedömningen. Äldreomsorgens beställarenhet har arbetat aktivt med uppföljning för att säkerställa att brukarna får sina beviljade insatser utförda, bland annat har individuppföljningar genomförts hos alla personer på vård- och omsorgsboende. Biståndshandläggare har deltagit i seminarier i och med införandet av kartläggningsinstrumentet, deltagit i enstaka föreläsningar inom demens och psykiatri, studiebesök hos verksamheter som arbetar med salutogent förhållningsätt. Alla biståndshandläggare har haft regelbunden handledning. Kontinuerlig information har getts för att öka medvetenheten om valfriheten inom vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet för äldre.

Den mobila lösningen ParaGå ger hemtjänstpersonalen möjlighet att registrera genomförd insats på plats hemma hos brukaren. Under 2010 har ParaGå-läsaren Mobipen implementerats i hemtjänsten och totalt 230 personal har deltagit i utbildning av ParaGå-läsaren. Det har även anordnats grundutbildning i datoranvändning och utbildning i ParaSoL.

Alla verksamheter som är belägna inom nämndens område och verksamheter inom ramavtal som Östermalm har uppföljningsansvar för, har följts upp under året. Avtals- och individuppföljningar har gjorts på stadsdelens sex entreprenaddrivna vård- och omsorgsboenden. Avtalsuppföljningar redovisas i särskilda ärenden till stadsdelsnämnden i anslutning till tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

Socialtjänst

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Socialtjänstens öppenvårdsinsatser bidrar hög grad till ökad kvalitet för den enskilde, både för barn och vuxna, i form av bl a ett minskat antal placeringar, minskat antal ungdomar som dricker alkohol och fler familjer som klarar sin vardag, trots problem. Som exempel kan nämnas projektet ”Barnkraft” till stöd för familjer med psykiskt sjuka föräldrar. Projektet syftar till att göra arbetet med barn till en del av vuxenpsykiatrins anhörigstöd. Under 2011 kommer sannolikt ett samarbetsavtal tecknas mellan Norra Stockholms läns landstingspsykiatri och alla berörda stadsdelar i Stockholms stad, samt Ekerö kommun. Modellen blir då en del av Landstingets reguljära verksamhet.

I oktober 2010 startade projektet Tjejsam som är ett samarbetsprojekt mellan Östermalms- Norrmalms- och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar. Projektet kommer att pågå t o m 31 december 2011. Syftet med projektet är att verka för att högstadieskolorna i samverkansstadsdelarna väljer att införa DISA-programmet som en ordinarie del av elevhälsoarbetet samt att personal vid bland annat ungdomsmottagningen ska utbildas till att kunna utbilda gruppleddare inom DISA-programmet. DISA (depression in swedish adolescents) är en förebyggande metod som hjälper tonårsflickor att hantera stress och påfrestningar samt förebygga depressiva symtom.

Under 2010 har Familjeenheten genomfört föräldrastödgrupper i form av Komet, Ungdomskomet och Connect. Vidare även stödgruppsverksamhet för barn i vårdnadskonflikter s k Barn i skilda världar.

På ungdomsmottagningen har en kurator och en barnmorska på mottagningen fortsatt erbjuda tvärprofessionellt stöd i form gruppverksamhet för unga kvinnor med samlagssmärta. Mottagningen fanns representerad vid årets Pride-festival, då en av kuratorerna arbetade på festivalområdet tillsammans med en barnmorska från en annan mottagning.

Dagverksamheten för hemlösa, Bryggan Östermalm, startade i december 2005. Verksamheten är belägen i fräscha och ändamålsenliga lokaler på Roslagstullsbacken 10. Där erbjuds bl.a. mat, möjlighet att byta/tvätta kläder, duscha, vila, råd och stöd i vardagen. Verksamheten drivs av Convictus; en ideell förening som bl.a. ger stöd till hemlösa. Det är fyra anställda i verksamheten, varav tre från Convictus och en från Vuxenenheten. Medverkar gör även volontärer från församlingarna på Östermalm och föreningen Gula Änglarna. De sistnämnda är en från Oscars församling, en fristående lekmanaförening, som bedriver verksamhet bland hemlösa. Bryggan Östermalm har 2010 finansierats via stadens centrala medelsreserv.

Avtals - och individuppföljningar har gjorts på stadsdelens entreprenaddrivna gruppbostad. Avtalsuppföljningar redovisas i särskilda ärenden till stadsdelsnämnden i anslutning till tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

Både stadens och den egna brukarundersökningen visar på goda resultat avseende trygghet, värdighet och valfrihet.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

NÄMNDMÅL:**2. Personalen ska ha adekvat grundutbildning**

- Uppfylls helt

Alla enheter erbjuder personalen individuella kompetensutvecklingsplaner efter utvecklingssamtal. All myndighetsutövande personal inom förvaltningen har genomgående adekvat högskoleutbildning för arbetsuppgifterna. Äldreomsorgens omsorgspersonal har erbjudits yrkesmässig grundutbildning, kompetensutveckling och handledning. Med målsättningen att all vård- och omsorgspersonal ska ha grundutbildning har totalt 29 personer utbildats till vårdbiträde och fem personer har slutfört utbildning till undersköterska. Personal inom socialtjänstens utförarverksamheter har också adekvat grundläggande yrkesutbildning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Personalens kompetens hos entreprenörer inom vård och omsorg ska följas upp	2010-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:**3. Insatser ska i första hand ske i öppenvård och eget boende**

- Uppfylls helt

Andelen barn i biståndsbedömd öppenvård liksom biståndsbedömd öppenvård för vuxna inom individ- och familjeomsorgen ligger högt över förvaltningens årsmål och högre än KF:s mål, vilket är ett mycket bra resultat och en följd av en medveten strävan.

Familjenheten har under flera år bedrivit öppenvård i form av familjeutbildningen Komet samt har grupper för barn som har föräldrar som är skilda, Barn i skilda världar. Likaså finns Barnkraft som är en gruppverksamhet för barn och föräldrar där någon eller båda föräldrarna lider av psykisk ohälsa. Ungdomsmottagningen kan också ses som en del av socialtjänstens öppenvård.

Vuxenenheten har också under flera år bedrivit öppenvård i egen regi i form av behandling hos alkohol- och drogterapeut, kurser i återfallsprevention samt en särskild öppenvårdsbehandling för unga vuxna missbrukare. Den sistnämnda behandlingen har dock inte bedrivits under hösten 2010 pga att behandlingspersonal är tjänstledig. Vidare blockförhyr Vuxenenheten fem lägenheter där personer som har genomgått rehabilitering bor med stöd av boendestödare.

NÄMNDMÅL:**4. Hemlöshet ska motverkas**

- Uppfylls helt

Inom socialtjänstens samtliga verksamheter arbetar handläggarna ständigt med att motivera klienter till att ta eget ansvar så att bl a vräkning förhindras. När personer

Verksamhetsberättelse Nämnd

som inte är aktuella på någon enhet inom socialtjänsten och som riskerar att vråkas pga hyresskuld kontaktas de genom brev med erbjudande om kontakt med Försörjningsstödsenheten. För dem som redan är aktuella på någon enhet går information från hyresvärderna direkt till aktuell handläggare för snabb åtgärd. Inom socialtjänsten finns två uppsökare, en inom Vuxenenheten och en inom Stöd- och serviceenheten. De söker upp personer som inte är aktuella och som riskerar vräkning. Uppsökarna etablerar om möjligt kontakt med hyresvärdarna, både privata och kommunala i området och med kronofogdemyndigheten. På Östermalm finns det relativt många privata hyresvärdar varav några, har det visat sig, är svåra att etablera kontakt med. Förvaltningen kan erbjuda insatser som bl a boendestöd, budget- och skuldrådgivning för att förebygga hemlöshet.

Som ytterligare ett led i det förebyggande arbetet ansökte Östermalms stadsdelsnämnd i tertialrapport 1 om stimulansmedel om 2,7 mnkr från central medelsreserv. Ansökan avsåg arbetet med hemlösa och gällde dagverksamheten Bryggan Östermalm som tar emot hemlösa från hela staden. Sökta medel beviljades. Bryggan Östermalm har en stark förankring och är i stort sett accepterad i sitt närområde. Förvaltningen menar att det krävs mycket stora ansträngningar för att bygga upp liknande verksamheter någon annanstans och har därför en önskan om att verksamheten ska kunna bedrivas även fortsättningsvis.

NÄMNDMÅL:

5. Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden ska vara säkra och av god kvalitet

- Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden ansvarar för hälso- och sjukvården upp till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut- och sjukgymnastnivå på de särskilda boendena. Stadsdelsnämndens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS) ansvarar för att de boende får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde. MAS har under 2010 reviderat och upprättat lokala riktlinjer för hälso- och sjukvården, implementerat dem och följt upp att de efterlevs. MAS har gett stöd och samarbetat med verksamhetscheferna på enheterna i deras arbete med kvalitetssäkring och utveckling av hälso- och sjukvården. På de boenden där entreprenören i enlighet med avtalet har en egen MAS, har nämndens MAS samverkat med dessa och ansvarat för att uppföljningen av att hälso- och sjukvården varit säker och av god kvalitet i enlighet med berörda lagar, föreskrifter och avtal. MAS har också följt upp hälso- och sjukvården på fem vård- och omsorgsboenden som har ramavtal med Staden och vars uppföljning Östermalms stadsdelsnämnd ansvarar för.

MAS har följt upp hälso- och sjukvårdspersonalens bedömningar av äldre som är undernärda, har hög fallrisk eller trycksår samt äldre som är i riskzonen inom nämnda områden, vidtagna åtgärder samt uppföljningar av åtgärdernas effekter. MAS har följt upp att alla boende får en årlig strukturerad läkemedelsgenomgång

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

av ansvarig läkare och tjänstgörande sjuksköterska. Tvärprofessionella läkemedelsgenomgångar med apotekarstöd som initierats av MAS under 2009 har under året avslutats på Dianagården och Körsbärgården och startats upp av MAS på Kattrumpstullen. Läkarkontinuiteten har varit mycket god på alla vård- och omsorgsboenden på Östermalm.

Omsorgs- och hälso- och sjukvårdspersonalen har gått utbildning i s.k. lyftkörkort som ska säkerställa förflyttningar med personlyftar. Mellan 80-100 % av den ordinarie personalen har deltagit i denna utbildning. Körsbärgården och Linnégården har med stöd av MAS efter tidigare utbildningar fortsatt att arbeta enligt LCP (Liverpool Care Path Way) vilket är en strukturerad metod om vård i livets slutskede. Syftet är att ge en god och kvalitetssäker vård för enskilda som befinner sig i livets slutskede och innefattar stöd till anhöriga. MAS kommer att fortsätta följa upp denna angelägna fråga 2011. I december genomförde MAS tillsammans med en apotekare från Apoteket Farmaci en utbildning för allmänheten på Östermalm om äldre och läkemedel. Totalt 45 personer deltog i utbildningen som blev mycket uppskattad.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
● Andel boende i riskzon för malnutrition, fallolyckor och trycksår som har upprättade åtgärds- och uppföljningsplaner	100	100	Verksamhetsberättelse 2010
● Andel boende med läkemedelsbehandling som fått läkemedelsgenomgång	100	100	Verksamhetsberättelse 2010
● Andel boende som är riskbedömda för malnutrition, fallolyckor och trycksår	100	100	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

● Uppfylls helt

Friskvårdsinsatser och chefsutveckling mm bidrar till att göra förvaltningen till en attraktiv och allt bättre arbetsgivare. Den minskade sjukfrånvaron är ett bra mått på medarbetarna generellt trivs bra på sitt arbete inom Östermalms stadsdelsförvaltning. Se vidare under nämndmål och särskilda redovisningar.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
□ NöjdMedarbetarIndex (alla nämnder/bolag)		64	62	2010
Kommentarer: Ingen NMI-mätning för år 2010 har genomförts. Likväl är det nämndens bedömning att nöjdhetsgraden hos medarbetarna ligger kvar på 2009 nivå.				
● Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	6,3 %	6,5 %	5,0 %	2010
Kommentarer: Sjukfrånvaron under 2010 uppgick till 6,3% jämfört med 7,9% under 2009, minskningen av sjukfrånvaron har därmed fortsatt, 2008 var den 9,3%. Nämndens årsmål om max 6,5% är därmed uppfyllt. För samtliga stadsdelsförvaltningar var genomsnittet för 2010 6,8 %, 2009 8,3% och 2008 9,6 %. Östermalm har därmed fortfarande lägre sjukfrånvaro än genomsnittet för stadsdelsförvaltningarna.				

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare

● Uppfylls helt

Den positiva utvecklingen med en lägre sjukfrånvaro har fortsatt under 2010, sjukfrånvaron är nu nere i 6,3 %, och har därmed minskat med tre procentenheter jämfört med 2008, 2009 var den 7,9%. Förvaltningens friskvårdsinsatser är en bidragande orsak, liksom det fördjupade samarbetet med företagshälsovården och försäkringskassan med kontinuerliga rehabiliteringsmöten varje vecka. Arbetet med att ytterligare minska sjukfrånvaron är ett fortsatt prioriterat område.

Obligatorisk kontakt med företagshälsovården i samband med upprepad korttidsfrånvaro och sjukfrånvaro överstigande 14 dagar har ökat förutsättningarna att minska såväl kort som lång sjukfrånvaro.

Introduktionsutbildning erbjuds nyanställda varje år. Introduktionen som behandlar PA-frågor, information från de fackliga organisationerna och information från förvaltningsledningen avslutas med en gemensam lunch och en uppskattad guidad bussrundtur i stadsdelen.

Exempel på friskvårds- hälsoinsatser under 2010

Rökfri arbetstid för samtliga anställda samt stöd för rökavvänjning/sluta snusa.

Subvention av motionslopp och termins-/årskort. Våruset samlade ca 100 entusiaster.

Två viktnedkningsgrupper med sammanlagt drygt 60 deltagande.

Friskvård på arbetstid om arbetet så tillåter (max en timme per vecka).

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Stegtävlingar, ca 150 personer deltog under hösten. Deltagande medför medlemskap i personalföreningen STAR som under de senaste åren har ökat stort i antal medlemmar vid förvaltningen.

Förvaltningen har genomfört två hälsoträffar riktat till förvaltningens ca 30 hälsocoacher.

Anställda vid förvaltningen har möjlighet att köpa det kraftigt subventionerade simhallskortet, 2009 köpte 193 personer kortet i augusti 2010 hade 293 personer köpt kortet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Anordna seminarier i aktuella personalfrågor under 2010	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Under 2010 har förvaltningen anordnat arbetsmiljöutbildning för vissa delar av förvaltningen i samband med ändringar i delegationen samt seminarium i rehabilitering som riktat sig till förvaltningens chefer.			
☒ Chefer och medarbetare ska främja jämställdhet och mångfald samt motverka diskriminering i förhållande till enhetens målgrupp (brukare/invånare)	2010-01-01	2011-12-31	
☒ Genomföra hälsosamtal för personal med hög korttidsfrånvaro samt i vissa fall långtidssjukskriven personal	2010-01-01	2011-12-31	
☒ Införa nyanställningsundersökning före rekrytering till vakanta anställningar och längre vikariat	2010-01-01	2011-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3.Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Stadsdelsnämndens verksamhet bedrivs effektivt inom budget.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Östermalms stadsdelsnämnd visar överskott i budget med 16,4 mnkr.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet		100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
☐ efter resultatöverföringar (alla nämnder)				

Kommentar:

Måluppfyllelse för indikatorn kommer att registreras av stadsledningskontoret efter bokslut

Nämndens budgetföljsamhet före	98,6 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
● resultatöverföringar (alla nämnder)				

Nämndens			+/- 1 %	2010
☐ prognossäkerhet T2 (alla nämnder)				

Kommentar:

Måluppfyllelse för indikatorn kommer att registreras av stadsledningskontoret efter bokslut

NÄMNDMÅL:
Stadsdelens budget ska vara i balans

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden visar överskott i budget med 16,4 mnkr.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Utfall 2009	Budget 2010	Utfall 2010	Avvikelse 2010	Avvikelse efter resultat- disposition
Kostnader					
Administration	30,3	31,5	28,4	3,1	3,1
Äldreomsorg	749,5	776,3	761,5	14,8	14,8
Barn och Ungdom	226,7	232,4	236,4	-4,0	-3,0
Socialtjänst	249,3	247,6	253,5	-5,9	-5,9
Parkmiljö	17,8	14,4	16,1	-1,7	-1,7
varav avskrivningar	0,7	1,2	1,3	-0,1	-0,1
varav internräntor	0,7	1,0	0,7	0,3	0,3
Summa	1 273,7	1 302,2	1 296,0	6,2	7,3
Intäkter					
Administration	1,4	0,0	0,7	0,7	0,7
Äldreomsorg	94,0	96,2	97,2	1,0	1,0
Barn och Ungdom	22,2	17,3	21,7	4,4	4,4
Socialtjänst	52,7	49,6	52,7	3,1	3,1
Parkmiljö	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	170,5	163,1	172,3	9,2	9,2
Netto					
Administration	28,9	31,5	27,7	3,8	3,8
Äldreomsorg	655,5	680,1	664,3	15,8	15,8
Barn och Ungdom	204,5	215,1	214,7	0,4	1,4
Socialtjänst	196,6	198,0	200,8	-2,8	-2,8
Parkmiljö	17,8	14,4	16,1	-1,7	-1,7
Summa	1 103,2	1 139,1	1 123,6	15,5	16,4

Nämnden redovisar efter resultatdisposition ett överskott om 16,4 mnkr, en avvikelse med 1,4% mot nettobudgeten. Nämndens budget har sedan verksamhetsplanen justerats från netto 1 133,9 mnkr till netto 1 139,1 mnkr. Omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, har under året gjorts om sammanlagt 124,3 mnkr. Övriga budgetjusteringarna har bestått av prestationsjusteringar inom förskola och funktionshinder men även justeringar för bl.a. Bryggan 2,7 mnkr, förskolor med höga hyror 1,0 mnkr, kolloverksamhet 0,5 mnkr, feriearbeten 0,2 mnkr, it i förskolan 0,7 mnkr. Nämndens driftbudget uppgår vid bokslut till 1 302,2 mnkr för kostnader och 163,1 mnkr för intäkter, netto 1 139,1 mnkr. Utfallet för kostnader uppgår till 1 296,0 mnkr och för intäkter 172,3 mnkr, netto 1 123,6 mnkr. Avvikelse är +15,5 mnkr före resultatdispositioner för året. Med hänsyn tagen till resultatdispositionerna blir överskottet om 16,4 mnkr. Resultatenheterna inom förskola nyttjade 1,0 mnkr av sina fonder och vid

Verksamhetsberättelse Nämnd

ingången till 2011 uppgår förskolornas samlade fonder till 9,3 mnkr. Hemtjänst Östermalm upphörde som resultatenhet 2009 och medförde ett underskott om 0,5 mnkr som täckts av nämnden 2010. Resultatenheten Rio servicehus upplöstes i samband med tertialrapport 2 och resultatet belastar bokslut 2010. Dagverksamheten Bo Bergmans startade som resultatenhet 2010 och medför ett överskott om 0,3 mnkr till 2011.

För investeringar har förvaltningen haft ett budgetutrymme om 11,0 mnkr varav 0,8 mnkr var en ombudgetering inom Parkmiljö från 2009. Av de 5,5 mnkr Parkmiljö hade för investeringar har 5,1 mnkr nyttjats under året. Resterande 0,4 mnkr begärs ombudgeterade till 2011 på grund av förseningar i investeringsplanen. Av utrymmet om 5,5 mnkr i investeringsbudget för maskiner och inventarier har endast 0,4 mnkr nyttjats.

Under årets första hälft prognostiserades endast mindre överskott. Överskotten var då hänförliga till Administration och Barn och Ungdom. Inom Äldreomsorgen prognostiserades budget i balans trots att beviljade platser inom vård och omsorgsboendena låg ca 10 platser högre än budgeterat. Bokförda kostnader inom äldreomsorgen var i tertialrapport 1 10,6 mnkr högre än vid motsvarande tid 2009. I samband med tertialrapport 2, i augusti, hade kostnaderna inte fortsatt öka i takt med första kvartalet utan var då motsvarande 9,3 mnkr högre än 2009. Samtidigt hade antalet personer på vård och omsorgsboende börjat sjunka. I tertialrapport 2 prognostiserades totalt 12,0 mnkr i överskott varav äldreomsorgen stod för 8,3 mnkr. Under årets senare månadsprognoser har kostnaderna i förhållande till 2009 fortsatt sjunka varför ökat överskott redovisats i årets sista månadsprognoser.

Totalt har ca 80 personer förhandlats övertaliga under året, huvuddelen inom äldreomsorgen beroende på minskad efterfrågan av kommunal hemtjänst, Rio Servicehus omvandling till trygghetsboende och att ca 15 personer valde att sluta på Rio vård- och omsorgsboenden efter upphandlingen i november 2009 och återgå till sin tjänst i staden. Effekterna för stadsdelen av övertalighetsförhandlingarna har varit en osäkerhetsfaktor när det gäller prognoserna. Övertalighet uppstod även för anställda med it-frågor då stadsdelen under sommaren övergick till att leasa datorer och support från VolvoIT i likhet med staden i övrigt. Driften av verksamheten personlig assistans upphandlades och övergick till extern entreprenör från 1 oktober. Som följd av det prognostiserade överskottet kunde eftersatt underhåll inom Parkmiljö göras motsvarande 1,5 mnkr. Under december betalades också 4 mnkr ut i avgångsersättningar för att lösa övertalighetsfrågor. Avvikelse mellan prognos på utfall i tertialrapport2 och faktiskt utfall är 0,5 %.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Nämnd och förvaltningsadministration

Mnkr	Utfall 2009	Budget 2010	Utfall 2010	Avvikelse 2010	Avvikelse efter resultat- disposition
Kostnader					
Nämnd o förvaltningsadm	30,3	31,5	28,4	3,1	3,1
Summa kostnader	30,3	31,5	28,4	3,1	3,1
Intäkter					
Nämnd o förvaltningsadm	1,4		0,7	0,7	0,7
Summa intäkter	1,4	0,0	0,7	0,7	0,7
Netto	28,9	31,5	27,7	3,8	3,8

Utfall jämfört med budget

För Nämnd och Förvaltningsorganisation redovisas ett nettoöverskott om 3,8 mnkr. Kostnaderna uppgick till 28,4 mnkr och intäkterna till 0,7 mnkr. Avvikelse mot budget beror bl a på lägre kostnader för löneservice, omstrukturering för telefonväxel och IT-enhet samt vakanser inom personal- och ekonomienhet. Intäkterna avser huvudsakligen administrativa intäkter för handläggning av försörjningsstöd samt återvunna kundfordringar.

Utfall jämfört med prognos

Mnkr	T1	T2	nov	Bokslut	
totalt		1,1	3,0	4,0	3,8

Utfallet överensstämmer väl med årets senare prognoser

Kostnads- och Intäktsutveckling

Personalkostnaderna uppgick till 15,1 mnkr. Motsvarande för 2009 var 15,4 mnkr. Arbetad tid omräknat till helårsanställningar har minskat sedan 2009 från 19,3 till 18,9 tjänster. Minskningen avser vakanshållning samt personalminskningar inom IT-enheten under slutet av året.

Äldreomsorg

Mnkr	Utfall 2009	Budget 2010	Utfall 2010	Avvikelse 2010	Avvikelse efter resultat- disposition
Kostnader					
Ledning o biståndsbedömning	28,4	28,4	28,2	0,2	0,2
Vård- och omsorgsboende	471,2	484,6	471,3	13,3	13,3
Servicehus	37,3	44,1	39,5	4,6	5,4
Hemtjänst	191,0	191,1	199,8	-8,7	-9,2
Dagvård	12,3	15,8	12,8	3,0	2,7
Övrig vård o service	1,5	2,3	1,4	0,9	0,9
Projekt	7,8	10,0	8,5	1,5	1,5
Summa kostnader	749,5	776,3	761,5	14,8	14,8
Intäkter					
Ledning o biståndsbedömning			0,4	0,4	0,4
Vård- och omsorgsboende	66,1	64,5	65,9	1,4	1,4
Servicehus	6,3	8,1	6,1	-2,0	-2,0
Hemtjänst	13,3	13,1	15,0	1,9	1,9
Dagvård	0,5	0,5	1,2	0,7	0,7
Övrig vård och service				0,0	0,0
Projekt	7,8	10,0	8,6	-1,4	-1,4
Summa intäkter	94,0	96,2	97,2	1,0	1,0
Netto	655,5	680,1	664,3	15,8	15,8

Utfall jämfört med budget

Äldreomsorgen redovisar ett överskott om 15,8 mnkr efter resultatdisposition. Bruttokostnaderna uppgår för året till 761,5 mnkr vilket är ett överskott om 14,8 mnkr och intäkterna uppgår till 97,2 mnkr vilket är ett överskott om 1,0 mnkr.

Den främsta orsaken till årets överskott beror på att kostnaderna för vård- och omsorgsboende är lägre än budgeterat. Överskottet beror inte på färre platser utan på att övertalighetskostnaderna blev lägre än budgeterat. Förvaltningen befarade att fler anställda, från verksamheter som övergått till entreprenad i samband med upphandling, kunde komma att återkomma till stadsdelen än vad som faktiskt skedde. Se vidare under avsnitt omstrukturering.

Dessutom redovisar verksamheten servicehus ett överskott som beror på omstruktureringen av Rio servicehus till trygghetsboende. Omstruktureringen innebär färre servicehusplatser totalt i stadsdelen, vilket ger ett överskott totalt men ett underskott för enheten Rio servicehus under omstruktureringsfasen.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Även dagverksamheten uppvisar ett överskott som beror på att de biståndsbedömda platserna har minskat jämfört med tidigare år. Befolkningen i åldersgruppen 80 år och äldre minskar i stadsdelen.

Vård- och omsorgsboende

Vård- och omsorgsboende redovisar ett nettoöverskott om 14,7 mnkr.

Vård och omsorgsplatser					
	2008	2009	VP 2010	dec-2010	snitt 2010
Antal platser	742	714	716	712	723

Som framgår av ovanstående tabell så har antalet platser i vård- och omsorgsboendena minskat mellan åren 2008 och 2010. Genomsnittet för år 2010 har varit 723 platser vilket är en ökning med 7 platser jämfört med de planerade 716 platserna. Ökningen beror till stor del på att 22 personer med högt omvårdnadsbehov har flyttat till vård- och omsorgsboenden i samband med omstruktureringen av Rio servicehus till trygghetsboende.

Efterfrågan på platser har under året varierat dels beroende på omstruktureringen av Rio servicehus med en ökning inom vård- och omsorgsboendena, dels en minskning beroende på att antalet personer som är 80 år eller äldre fortsätter att minska i stadsdelen.

Servicehus

Totalt för verksamheten servicehus redovisas ett överskott om 2,6 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen på att Rio servicehus har omstrukturerats under året. Efterfrågan på servicehusplatser har minskat under året. Omstruktureringen av Rio servicehus innebär en lägre kostnad totalt för budgeterade platser inom verksamheten servicehus men ett underskott för enheten Rio servicehus. Rio servicehus redovisar ett nettounderskott om 2,8 kr. Antalet boende i lägenheter har minskat från 71 stycken i januari till 39 i december 2010. Servicehuset har kontinuerligt minskat vård- och omsorgspersonalen, medan antalet hälso- och sjukvårdspersonal samt nattpersonal har varit nästan helt intakt. På så vis har en god vård kunnat upprätthållas, vilket har underlättat omställningen

Hemtjänst

Totalt för hemtjänsten redovisas ett underskott om 6,8 mkr. Stadsdelen utför hemtjänst till i genomsnitt 1 440 personer per månad. Andelen som får hemtjänst från privata anordnare har ökat och i december hade 42 % kommunal hemtjänst mot 50,5% i januari. Den minskade efterfrågan av kommunal hemtjänst har inneburit att kommunalt anställd personal blivit övertalig med omstruktureringskostnader som följd.

Den kommunala hemtjänsten har under 2010 ständigt arbetat med anpassningar av sin organisation till minskad efterfrågan. Enheten uppvisar trots det ett underskott

Verksamhetsberättelse Nämnd

om 2,4 mnkr. Kostnaderna för beställningar av hemtjänst för 2010 visar ett överskott.

Antal ärenden per månad avseende hemtjänst 2010

	Antal ärenden		totalt antal ärenden	Andel ärenden	
	kommunal	privat		Kommunal	Privat
jan	719	706	1 425	50,5%	49,5%
dec	608	839	1 447	42,0%	58,0%
Genomsnitt	678	762	1440		

Dagvård

Dagvården uppvisar ett nettoöverskott om 3,7 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att antalet platser med biståndsbeslut inom dagverksamhet har minskat. Den minskade efterfrågan på dagverksamhet beror på att antalet personer som är 80 år eller äldre fortsätter att minska i stadsdelen.

Övrig vård och service

Övrig vård och service visar ett överskott om 0,9 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att kostnaderna för utskrivningsklara från geriatrisk klinik är lägre än budgetrat.

Omstrukturering

Rio vård- och omsorgsboende upphandlades 2009 och den 1 november 2009 tillträdde Attendo Care AB som ny entreprenör. All personal som önskade fick i samband med verksamhetsövergången tjänstledigt tom april 2010. Ca 15 personer bestämde sig efter tjänstledigheten att stanna kvar i staden. Dessa personer började den 1 maj att arbeta inom Rio servicehus och inom den kommunala hemtjänsten samtidigt som övertalighetsförhandlingar gjordes.

Omstruktureringarna av Rio servicehus till trygghetsboende har inneburit att ca 14 personer har övertalighetsförhandlats.

Den arbetsrättsliga lagstiftningen innebär att den som varit anställd kortast tid inom stadsdelen blir övertalig. Många av de anställda vid Rio vård- och omsorgsboende och servicehuset hade en lång anställningstid, varför de erbjöds ett arbete inom hemtjänsten och hemtjänstens personal blev övertalig. Totalt har 69 personer övertalighetsförhandlats och ytterligare 35 personer har bytt arbetsplats inom hemtjänsten. Stadsdelens direkta kostnader för omstruktureringen uppgår till 12,9 mnkr.

Utfall jämfört med prognos

Mnkr	T1	T2	nov	Bokslut	
totalt		0,0	8,3	19,7	15,8

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Under höstens månadsrapporter har det prognostiserade årsutfallet höjts. I oktober prognostiserades 19,3 mnkr och i november 19,7 mnkr. Under årets början stod äldreomsorgen inför stora övertalighetsförhandlingar vilket medförde osäkerhet kring hur höga personalkostnaderna skulle bli. Under hösten blev det allt mer klart att en stor andel av de övertalighetsförhandlade personerna valde den s k frivillighetslösningen vilket innebär att staden och inte stadsdelen betalar de personalkostnader som uppstår. Detta medförde att äldreomsorgen höjde det prognostiserade utfallet. I december togs beslut om att erbjuda ett antal personer avgångsersättning. Kostnaden för de som tackade ja uppgick till 2,3 mnkr. Detta var inte känt när novemberprognosen fastställdes. Med hänsyn tagen till detta överensstämmer prognosen väl med de senare prognoserna.

Kostnads- och intäktsutveckling

Under 2010 har nettokostnaderna för äldreomsorgen ökat med 8,8 mnkr jämfört med år 2009. Bruttokostnaderna har ökat med 12,0 mnkr och intäkterna har ökat med 3,2 mnkr.

Kostnadsökningen kan främst härledas till hemtjänsten. Under 2010 har mer tid lagts i beställningar till kund gällande utevistelse, promenader, inköp och måltider. Ersättningen räknades upp med 2,0 % inför budget 2010 både för boendena samt hemtjänsten. De externa intäkterna har ökat för dagverksamheten. Det förklaras av att förvaltningen säljer fler platser till andra stadsdelar än tidigare år. Dessutom har intäkterna för hemtjänst ökar med 1,5 mnkr jämfört med år 2009.

För ökade kostnader och intäkter har omslutningsförändring beviljats om 76,6 mnkr under året. Omslutningsförändringarna avser främst kostnader och intäkter inom boendena, hemtjänsten och för projekt.

Arbetad tid omräknat till heltidstjänster uppgick 2010 till 334st. Jämfört med 2009, 439 st är det en minskning med 105 tjänster. Minskningen har varit störst inom vård och omsorgsboende pga övergång till entreprenad från egen regi samt inom hemtjänst pga minskad efterfrågan av kommunal hemtjänst. Personalkostnaderna uppgick till 150,3 mnkr under 2010 detta är en kostnadsminskning med 42,6 mnkr jämfört med 2009. Avtalsrörelsen för 2010 kostade äldreomsorgen 2,1 mnkr samt fördelades med 2,2 % för anställda med Kommunals avtal och 2,0 % för övriga anställda.

Barn och Ungdom

Mnkr	Utfall 2009	Budget 2010	Utfall 2010	Avvikelse 2010	Avvikelse efter resultat- disposition
Kostnader					
Förskola	216,4	218,1	225,1	-7,0	-6,0
Kultur och föreningsverksamhet	10,3	14,3	11,3	3,0	3,0
Summa kostnader	226,7	232,4	236,4	-4,0	-3,0
Intäkter					
Förskola	21,8	17,0	21,2	4,2	4,2
Fritid	0,4	0,3	0,5	0,2	0,2
Summa intäkter	22,2	17,3	21,7	4,4	4,4
Netto	204,5	215,1	214,7	0,4	1,4

Utfall jämfört med budget

Programområdet Barn och Ungdom redovisar ett överskott för året om 1,4 mnkr efter resultatdisposition. Bruttokostnaderna för året uppgick till 236,4 mnkr ett underskott om 4,0 mnkr (budget 2010 summa kostnader minus utfall 2010 summa kostnader). Intäkterna uppgick till 21,7 mnkr ett överskott om 4,4 mnkr. Resultatenheternas resultatfonder minskade med 1,0 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen på att fritidsverksamheten, speciellt sommarkollet, har kostat mindre än budgeterat samt överskott från kulturverksamheten.

Utfall jämfört med prognos

Mnkr	T1	T2	nov	Bokslut	
totalt		0,9	0,9	3,1	1,4

I månadsrapporterna efter tertialrapport 2 aviserades en prognos som var högre än i T2. Avvikelsen förklaras av personalutköp för 1,5 mnkr som gjordes i december månad.

Förskoleverksamhet

Antalet barn i förskoleverksamhet ökade i snitt för året från 1705 st. år 2009 till 1709 st. 2010. Det är efterfrågan på platser inom den reguljära förskoleverksamheten som ökat. Vid höstavläsningen omfattades 2 938 (2 926-år 2009) barn i stadsdelen av förskoleverksamhet varav 56,7 (56,9) % återfanns i kommunal verksamhet. Efterfrågan på platser inom flerfamiljssystem/familjedaghem har varit något varierande. Från att under våren 2009 varit 10 barn var det ingen som på hösten 2009 eller våren 2010 önskade denna omsorg. Under hösten 2010 har åter fyra föräldrar valt denna form av verksamhet. Inom den allmänna förskolan har barnantalet i jämförelse med 2009

Verksamhetsberättelse Nämnd

sjunkit från 8 st till 5 st under hösten 2010. Barn från andra kommuner har varit oförändrat mellan åren, 9 st. Förskoleschablonen sänktes marginellt till 2010 med i genomsnitt 10 kr per barn. Av schablonen har 77 % utgjort förskolepeng och resterade del administrations- och hyreskostnader. Antalet föräldrar som sökt och beviljats vårdnadsbidrag har ökat mellan 2009 och 2010 med 29 personer. 58 föräldrar har beviljats bidrag på heltid och 17 föräldrar på deltid. Under 2010 har ca 1,3 mnkr utbetalats. Stadsdelen har kompenserats för sina kostnader i samband med bokslut.

Fritid och Kultur

Inom fritid och kultur har under året fortsatt satsning gjorts på fritidsverksamheten. Under 2009 startades kvällsverksamhet för ungdomar på Tessinparkens fritidsgård. P.g.a. bristande intresse från målgruppen i Tessinparken har kvällsverksamheten flyttats till Humlegårdens parklek. Kostnaderna för året uppgick till 0,4 mnkr. I samband med satsningen på fritidsverksamheten förlades dagkollektivverksamhet under sommaren i anslutning till skateboardramporna i Humlegården. Ytterligare satsning med särskild inriktning på tillsyns- och preventionsarbetet har gjorts med en ny fältassistent. FUSSION, projektet som startades 2009 för att möta den oro som ungdomars ökande missbruk av alkohol, tobak och droger väcker, fortsatte på liknade sätt 2010 för att förändra ungdomars, och även deras föräldrars attityd till detta. Kostnaden för projektet uppgick till 460 tkr för året. Föräldravandrarna har under året tilldelats föreningsbidrag om 200 tkr. Föreningen består av 450 föräldrar som har genomfört 52 vandringar om sammanlagt 2 100 frivilligtimmar 2010. För kulturverksamhet har förskolorna tilldelats kulturbidrag motsvarande 400 kr per barn, totalt 0,7 mnkr därutöver har dryga 0,6 mnkr bokförts på kulturaktiviteter inom äldreomsorg, socialtjänst och övergripande arrangemang för barn och ungdom. Särskilda satsningar har gjorts på böcker till biblioteket på Rio servicehus.

Kostnads- och intäktsutveckling

Totalt för programområdet barn och ungdom har bruttokostnaderna ökat med 4,2 % eller 9,7 mnkr i jämförelse med 2009 och intäkterna har minskat med 2,2 % eller 0,5 mnkr. Bruttokostnaderna består i huvudsak av personalkostnader med cirka 71,0 % och lokalkostnader med cirka 14 %. Kostnadsökningen i år består huvudsakligen av högre personalkostnader men även högre kostnader för entreprenader/ köp av verksamhet. Sett till enbart förskoleverksamheten har kostnaderna ökat med 4 % eller 8,7 mnkr. Ökningen avser huvudsakligen ökade personalkostnader samt kostnader för lokaler. Intäkterna för föräldraavgifter inom barnomsorgen har minskat med 3 % från 16,7 mnkr 2009 till 16,2 mnkr 2010. Därutöver har Barn och Ungdom tilldelats bidrag om 0,7 tkr för att stimulera utvecklingen av IT i förskolan.

Personalkostnaderna inom förskolan uppgick till 158,3 mnkr vilket är en ökning med 4,9 % mot 2009 (150,8 mnkr). Arbetad tid omräknat till helårsarbetare ökade med 3,1 % eller 12,4 personer. Ökningen förklaras av att tre personer tillkommit

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

på den nyöppnade förskolan på Sandhammsgatan samt utökat personalstöd för barn i behov av särskilt stöd. Ökningen av personal i samband med barn i behov av särskilt stöd har starkt bidragit till att förskolorna når målet av ett förbättrat arbete med att uppmärksamma dess behov, intressen och svårigheter. Avtalsrörelsen innebar löneökningar om 3 mnkr för barn och ungdom (kommunal 2,2 % och övriga 2,1 %). Hyreskostnaderna uppgick i år till 32,4 mnkr mot 31,6 mnkr för 2009. Under året har, utöver sedvanligt underhåll av förskolelokalerna, investeringar gjorts i nya torkskåp (65 st.) för att effektivisera energiförbrukningen. För att möta det ökade barnantalet inom förskolan, speciellt på Gärdet, öppnades en ny förskola på Sandhammsgatan om två avdelningar.

*Kostnadsutveckling per barn
exkl fördelad nämnd och
förvaltningsadm.*

Verksamhet	2 009	2 010
Nettokostnad, kr per barn	114 680	120 073
Hyreskostnad netto, kr per barn	18 622	19 166
Antal barn per anställd	4,4	4,3

Nettokostnaden per barn har ökat med 4,7 % från 2009 medan lokalkostnaden per barn ökat med 2,9 %. Nettokostnadsökningen per barn beror huvudsakligen på ökad personaltäthet dvs fler anställda per barn, samt effekter av lönerörelsen. Den stora differensen mellan åren förklaras dessutom av att 2009 resulterade i ett överskott, medan 2010 har inneburit att majoriteten av resultatenheter har brukat delar av sina resultatfonder. Hyreskostnadsökningen per barn beror på ökande hyror på innevarande lokalbestånd speciellt gäller detta den nya förskolan på Sandhammsgatan, där verksamheten ej var igång 2009. För att värna och utveckla en hållbar livsmiljö ska en del av de inhandlade livsmedlen vara ekologiska. Andelen ekologiska livsmedel för förskoleenheterna har ökat med 4,2 % från 2009 till 2010. Totalt för 2010 uppnår förskoleverksamheten en andel ekologiska livsmedel om 24,8 % (23 %) motsvarande 1,6 mnkr.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Socialtjänsten

Mnkr	Utfall 2009	Budget 2010	Utfall 2010	Avvikelse 2010	Avvikelse efter resultat- disposition
Kostnader					
Staben	1,6	1,4	1,8	-0,4	-0,4
Familjeenheten	32,1	32,5	31,3	1,2	1,2
Vuxenenheten	16,9	19,4	17,5	1,9	1,9
Socialpsykiatri	32,4	30,1	32,0	-1,9	-1,9
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	129,3	121,0	124,8	-3,8	-3,8
Flyktingmottagande	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1
Försörjningsstöd	34,2	34,7	34,4	0,3	0,3
Arbetsmarknadsåtgärder	2,8	8,3	11,3	-3,0	-3,0
Konsumentrådgivning	0,0	0,0	0,3	-0,3	-0,3
Summa kostnader	249,3	247,6	253,5	-5,9	-5,9
Intäkter					
Staben	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Familjeenheten	7,1	5,8	6,2	0,4	0,4
Vuxenenheten	1,3	3,8	1,3	-2,5	-2,5
Socialpsykiatri	4,2	3,9	6,5	2,6	2,6
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	24,5	15,7	16,0	0,3	0,3
Flyktingmottagande				0,0	0,0
Försörjningsstöd	14,6	13,7	12,4	-1,3	-1,3
Arbetsmarknadsåtgärder	1,0	6,7	10,3	3,6	3,6
Summa intäkter	52,7	49,6	52,7	3,1	3,1
Netto	196,6	198,0	200,8	-2,8	-2,8

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsområdet socialtjänst redovisar för år 2010 ett nettounderskott om 2,8 mnkr. Kostnaderna för året uppgår till 253,5 mnkr och intäkterna till 52,7 mnkr. Inom socialtjänsten redovisas även kostnader och intäkter för statligt finansierade anställningar inom nämndens samtliga verksamhetsområden. Inom Socialtjänstavdelningen ingår Individ och familjeomsorgen som innefattar Vuxenenheten, Stöd och service/socialpsykiatri och Familjeenheten. Likaså ingår Försörjningsstödsenheten och Stöd och serviceenheten/ personer med funktionsnedsättning. I Försörjningsstödsenheten ingår även arbetsmarknadsåtgärder inkl feriejobbare, flyktingmottagning och konsumentrådgivning som organisatoriskt tillhör Norrmalm och är upphandlad.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Vuxenheten redovisar ett nettounderskott om 0,6 mnkr. Detta kan till största delen förklaras med fler externa placeringar på HVB-hem. I Vuxenheten ingår dagverksamheten för hemlösa, Bryggan, som bedrivs i Convictus regi. Bryggan har finansierats med medel ur stadens centrala medelsreserv, 2,7 mnkr.

		2008	2009	2010
HVB vuxna	Antal vård dygn	903	639	1430
	Nettokostnad (tkr)	1468	697	1446

Familjeenheten redovisar ett nettoöverskott om 1,6 mnkr. Överskottet beror på ett lägre antal placeringar än förväntat på § 12-hem, HVB-hem samt familjehemvård.

		2008	2009	2010
HVB-hem inkl § 12	Antal vård dygn	2648	915	639
	Nettokostnad (tkr)	6499	2328	1707

Stöd och serviceenheten/Socialpsykiatri redovisar ett nettoöverskott om 0,8 mnkr på grund av ett lägre antal placeringar än budgeterat.

		2008	2009	2010
Familjevård, HVB	Antal vård dygn	6082	6483	6354
	Nettokostnad (tkr)	7458	7486	5996

Försörjningsstödsenheten redovisar ett nettounderskott om 0,6 mnkr. Till följd av att målet med att minska antalet bidragshushåll inte har varit möjligt att uppnå har kostnaderna ökat och överskridit budget. Bokförd kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd uppgår för året till 16,9 mnkr, vilket är 19,8% högre än föregående år. Antalet hushåll med bidrag har ökat från 162 st i november föregående år till 204 i november 2010, en ökning med 25,9%. Bidraget per hushåll har ökat från 7 354 kr i november 2009 till 8 005 kr november 2010. En budgetjustering har gjorts om 0,7 mnkr på grund av ett ökat antal feriejobbare, från 30 st till 60.

		nov-08	nov-09	nov-10
Försörjningsstöd	Antal bidragshushåll	143	162	204
	Bidrag per hushåll	7099	7354	8005

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Försörjningsstödet utveckling under 2010:

	Antal hushåll	Bidrag, mnkr	Bidrag/ hushåll
Jan	169	1 267	7 497
Feb	168	1 237	7 364
Mars	173	1 308	7 563
April	176	1 416	8 047
Maj	172	1 249	7 261
Juni	176	1 285	7 300
Juli	181	1 442	7 964
Aug	183	1 348	7 365
Sept	197	1 491	7 567
Okt	201	1 646	8 190
Nov	204	1633	8005

Stöd- och serviceenheten handlägger vuxna personer med funktionsnedsättning, *Familjeenheten* handlägger barn med funktionsnedsättning upp till 20 år. Verksamhetsområdet personer med funktionsnedsättning, både vuxna och barn, redovisar ett nettounderskott om 4,5 mnkr, inklusive del av socialtjänstavdelningens stabskostnader. Underskottet kan till viss del förklaras av ett högre antal placeringar än budgeterat samt en ökning av kostnaderna för korttidstillsyn, KTT enligt LSS för barn över 12 år. Försäkringskassan har genomfört omprövningar av LASS för barn som i flera fall medfört att hjälpen dragits in helt. Besluten överklagas men under en lång prövningstid träder ett kommunalt ansvar in vilket medfört oförutsett höga kostnader. Sjuklönekostnaderna för personlig assistans där brukaren valt en privat utförare har i högre grad än förväntat inverkat på kostnadsutvecklingen. Sjuklönen betalas av förvaltningen. Efter prestationsmätning/antal placeringar i augusti justerades budgeten för enheten, både vuxna och barn, med -1,8 mnkr.

		2008	2009	2010
Gruppboende	Antal vård dygn	13110	14828	14488
	Nettokostnad (tkr)	24150	27990	25272
LASS 20 första timmar	Bruttokostnad (tkr)	16635	21706	20808

Utfall jämfört med prognos

Mnkr	T1	T2	nov	Bokslut	
totalt		0,0	-0,2	-1,5	-2,8

I månadsprognoserna efter tertialrapport 2 prognostiserades ett sämre resultat än i T2:an, vilket överensstämmer bättre med utfallet. Kostnadsökningen kan härledas

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

till i första hand ett ökat antal ärenden inom försörjningsstödsenheten samt ökade insatser för personer med funktionsnedsättning.

Kostnads- och intäktsutveckling

För år 2010 redovisas en nettokostnad om 200,8 mnkr vilket är 4,2 mnkr eller 2,0 % högre än 2009. De totala kostnaderna har ökat med 4,2 mnkr. Intäkterna ligger kvar på samma nivå som föregående år. Kostnadsökningen beror till stor del på ökade kostnader för personlig assistans, de 20 första timmarna, utbetalt ekonomiskt bistånd samt köp av verksamhet. Lokalkostnaderna uppgick till 13,1 mnkr vilket är 0,3 mnkr lägre än föregående år. Årets driftkostnader uppgår till 1,6 mnkr. Kostnader för entreprenader och köp av verksamhet utgör 38,4% av de totala kostnaderna.

Personalkostnaderna uppgår till 91,1 mnkr, 35,9 % av de totala kostnaderna, vilket är 2,6 mnkr eller 0,2 % lägre än föregående år. Socialtjänsten på Östermalm tog i år över handläggningen av OSA, offentligt skyddat arbete. Det innebar en ökning av antalet anställda med cirka 30 heltider. Denna verksamhet är gemensam för Östermalm, Kungsholmen och Norrmalm. Under året har antalet heltidstjänster minskat för verksamheten personlig assistans enligt LASS med cirka 30 stycken. Detta på grund av att verksamheten i oktober upphandlades och utförs nu av VH assistans, vilket inverkar på kostnaden för personal. Att personalkostnaderna totalt minskat förklaras av att kostnaderna för personliga assistenter var högre än för OSA-anställningarna. Kostnaden för årets lönerörelse uppgick till 1,1 mnkr. För kommunal blev utfallet 2,2% och för övriga avtalsområden 2,0%.

Parkmiljöverksamhet

Driftbudgeten för 2010 uppgick till 14,4 mnkr. Av budgeten avsåg 2,2 mnkr räntor och avskrivningar av parkinvesteringar. Drift och underhåll omfattar bland annat parkentreprenad, blomsterprogram, upprustning av lekplatser, drift- och kontrollprogram för plaskdammar och badplatser, trädvård, underhåll av parkvägar, bänkar, papperskorgar, parkunderhåll och renoveringar av planteringar, röjningsåtgärder samt återkommande revidering av stadsdelsnämndens parkplan.

Under året har 1,8 mnkr omfördelats från andra verksamheter i stadsdelsområdet till parkunderhåll. Den främsta orsaken till det var en ökad satsning på parkunderhåll för att höja kvaliteten i parkerna. Kostnaderna för projekt Livsstilsfrågor i Norra Djurgårdsstaden, som startade i november, uppgick till 0,1 mnkr. Räntor och avskrivningar blev 0,2 mnkr lägre än budgeterat beroende på senarelagd aktivering av investeringar.

Utfall jämfört med prognos

Mnkr	T1	T2	nov	Bokslut	
totalt		0,0	-0,2	-1,8	-1,7

Utfallet överensstämmer med årets senare prognoser.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Resultatenheter

Från 2009 har resultatenheterna i resultatfonden +10,6 mnkr, av detta avser 10,3 mnkr förskola och 0,3 mnkr äldreomsorg. Till 2011 förs 9,6 mnkr varav 9,3 mnkr avser förskola och 0,3 mnkr äldreomsorg. I samband med verksamhetsberättelsen 2009 avvecklades Hemtjänstens resultatenhet. I samband med tertialrapport 2 avvecklades Rio Servicehus resultatenhet. Orsaken var enhetens omstrukturering till Trygghetsboende. Resultaten för Rio Servicehus och hemtjänsten har täckts av nämndens driftsbudget 2010. För förskolorna har resultatfonden under året minskat med 1,0 mnkr och uppgår totalt till 9,3 mnkr.

Samtliga förskolor för med positiva resultat till 2010. Fem av sex förskoleenheter har minskat fonderna under året medan en har ökat sin fond. Bo Bergmans Dagverksamhet medför till 2011 ett överskott om 0,3 mnkr. Enhetens överskott för 2010 uppgick till 0,7 mnkr men reglerna för ekonomisk förvaltning tillåter bara att max 5% av enhetens bruttobudget för året får föras till kommande år.

Analys av balansräkning

Balansräkning		
Tillgångar, mnkr	2010	2009
Kundfordringar (15xx, 16xx), bl.a. hemtjänst- och barnomsorgsavgifter	12,4	13,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)	39,1	31,1
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	51,3	43,9
Summa anläggningstillgångar	36,5	32,5
Summa tillgångar	88,0	76,6
Skulder och eget kapital, mnkr	2010	2009
Leverantörsskulder (konto 25xx)	64,8	47,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx)	39,4	50,3
<i>Summa skulder</i>	104,2	97,7
Eget kapital	-16,2	-21,1
Summa skulder och eget kapital	88,0	76,6

Kommentarer till balansräkningen bokslut år 2010

Årets resultat enligt balansräkningen på en stadsdel visar skillnaden mellan tillgångar och skulder exkl. bankrörelsen som ligger centralt i form av en stadskassa.

Under årets resultat redovisas vid bokslutet det egna kapitalet till -16,2 mnkr inklusive resultatfonder. En förändring från bokslutet år 2009 på 4,9 mnkr som då uppgick till -21,1 mnkr.

Resultatfonden har minskat med 1,0 mnkr och uppgår nu till 9,6 mnkr. Förskolorna minskar resultatfonden med 1 mnkr. För äldreomsorgen är

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

förändringen av resultatfonden netto 0 kr, då två resultatfonder upphör, Rio servicehus och hemtjänsten östermalm. Ny resultatenhet inom äldreomsorgen är demensdagvård.

Våra tillgångar i form av investeringar i parker har ökat netto med 3,6 mnkr och i inventarier med 0,4 mnkr sedan bokslutet 2009.

Kundfordringar (konto 15xx och 16xx)

Kundfordringar har minskat med 0,6 mnkr från 12,8 mnkr år 2009 till 12,2 mnkr år 2010. Förändringen beror på att debitering av hyra successivt övergår till ett nytt hyresdebiteringssystem (LOIS) där förfallodagen är den sista i varje månad jämför med tidigare då hyran ingick i vårdkostnaden med förfallodag kring den 10:e varje månad.

Andel av kundfordringar som är att betrakta som osäkra har minskat med 0,3 mnkr.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)

Förutbetalda kostnader avseende hyror och förutbetalda vårdfakturer har ökat med 8,0 mnkr till 39,1 mnkr jämfört med 31,1 mnkr i bokslutet för 2009. Förändringen beror i huvudsak på att flera vårdfakturer faktureras i december men avser januari.

Nytt för i år är att vi bokat upp en fordran för engångsavgifter för datorer från Volvo IT på 1,6 mnkr, en fordran som ska fördelas på 36 månader. Vi har också beviljats vikariatsersättning från äldrenämnden på 0,7 mnkr som finns uppbokat som fordran.

Leverantörsskulder (konto 25xx)

Leverantörsskulden har ökat med 17,4 mnkr jämfört med föregående år. En bidragande orsak är att fler leverantörer förskottsdebiterar vårdfakturer.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx)

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 10,9 mnkr. 1,3 mnkr av minskningen avser balanserade statliga projektmedel främst inom äldreomsorgen. En stor del av äldreomsorgens vårdfakturer som avser december kommer först i januari, men eftersom fler leverantörer förskottsdebiterar så minskar upplupna kostnader. En konsekvens av att vi upphandlar mer vård och har färre anställda personer inom vården så minskar även uppbokningen med 1,8 mnkr av timlöner som utbetalas i efterskott.

Investeringar

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget för 2010 tilldelats 4,8 mnkr för investeringar i parker och grönområden. Från 2009 års investeringsbudget ombudgeterades 0,7

Verksamhetsberättelse Nämnd

mnkr till 2010, vilket medförde en total budget för 2010 på 5,5 mnkr. Omfördelningar har skett mellan projekten under året, för att bl.a. få mer kostnadseffektiva genomförandeetapper. Upparbetade kostnader totalt för 2010 uppgick till 5,1 mnkr. Stureparken har p g a den tidiga vintern med snöfall och kyla inte kunnat slutföras under 2010. Överskjutande investeringsmedel om 0,4 mnkr för 2010 begärs ombudgeterade till år 2011 för att kunna slutföra arbetet i Stureparken.

Objekt	Budget 2010 mnkr	Prognos T2	Utfall 2010
Humlegården	3	2,2	3
Tessinparken	1	2,5	2
Stureparken	0,8	0,8	0,1
Överförda medel från 2009	0,7	0	0
Summa	5,5	5,5	5,1

Ombudgeteringar

Inom investeringsanslaget för Parkmiljö begärs 0,4 mnkr ombudgeterade avseende Stureparken.

Medel för lokaländamål

Från 1 januari 2011 övergår Rio Service hus till Trygghetsboende och övertas av Micasa fastigheter i Stockholm AB. Lägenheterna kommer därefter att förmedlas via Bostadsförmedlingen. Under omvandlingen har nämnden beslutat om intagningsstopp vilket medför tomgångshyror. I samband med tertialrapport 1 dvs fram till 30 april hade elva lägenheter tomstälts och för detta begärde nämnden hos kommunstyrelsen 525 tkr. Från 1 maj till 30 augusti tillkom ytterligare nio lägenheter tomstälts för vilket nämnden begärde 227 tkr i tertialrapport 2. Från september till december har ytterligare 15 lägenheter tomstälts motsvarande en kostnad om 116 tkr för året. Totala kostnaden för tomgångshyror uppgår därmed till 868 tkr för vilket stadsdelen kompenserats med 700 tkr.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

- Uppfylls helt

Organisation och bemanning ses kontinuerligt över för att uppnå effektiv resursanvändning.

Administrationns andel av de totala kostnaderna är fortsatt låga.

Upphandling och konkurrensutsättning

Under år 2010 har driften av en parklek, personlig assistans enligt LSS och äldreboendet Linnégården upphandlats i enlighet med gällande aktivitetsplan. Till följd av stadens tidplan för införande av valfrihetssystem för socialpsykiatri

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

gällande boendestöd, stöd- och gruppboende samt sysselsättnings- och kursverksamhet, har stadsdelsnämnden beslutat påbörja denna konkurrensutsättning år 2011, och därmed justerat aktivitetsplanen. Ingen s k utmaning har inkommit under 2010, och personalövertagande ("avknoppning") har heller inte varit aktuellt i samband med upphandling under 2010. (Detta framgår även under nämndmålet "Nämnd och förvaltning ska ha en kontinuerlig dialog med företag i stadsdelsområdet och stödja olika driftsformer för nämndens verksamheter".)

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel ● av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,09 %	3,15 %	minska	2010
Antal tävlande i ● kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	2 st	2 st	öka	2010
Hyreskostnadens andel ● av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	16 %	17 %	minska	2010
Hyreskostnadernas andel ● av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	4 %	6 %	minska	2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildningsnämnden och ● stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Verksamhetens vid stadsdelens två ungdomscaféer vid Engelbrektskolan och Gärdeskolan drivs enligt avtal med nio månaders uppsägningstid av Utbildningsnämnden.

NÄMNDMÅL: Effektivitet och fokus på stadsdelsnämndens kärnverksamheter

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

● Uppfylls helt

Administrationens andel av de totala kostnaderna är fortsatt låga.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

Synpunkter och klagomål

När det gäller synpunkts- och klagomålshantering finns olika kultur och olika rutiner inom olika slags verksamheter. Det är framför allt detta som gör att antalet kan variera så kraftigt mellan verksamheterna.

Omställning från den gemensamma växeln på Kungsholmens stadsdelsförvaltning till stadens nya centrala telefonväxel i Avesta har initialt medfört problem, vilka visade sig specifikt under semesterperioden, då många uppfattade att växeln hade för långa väntetider, generellt dålig service och att felkopplingar skedde. Till stor del bör problemen kunna elimineras genom serviceförvaltningens avtalsuppföljning och då förvaltningens informationsunderlag till växeln uppdateras.

Socialtjänst

Till socialtjänstavdelningen har totalt 13 klagomål/synpunkter registrerats under året. 5 av dessa rör Försörjningsstödsenheten varav 3 gäller handläggning och beslut och 2 dåligt bemötande. Till Stöd- och serviceenheten har 6 klagomål/synpunkter inkommit varav 2 rör verksamheten Lotsen och resterande 4 handläggning och beslut inom enheten. Till Vuxenenheten har 2 klagomål inkommit varav en avser störande tiggare på Stureplan och den andra verksamheten Bryggan. Alla synpunkter och klagomål har utretts, återkopplats och åtgärder har vidtagits i de fall det varit aktuellt.

Äldreomsorg

Till äldreomsorgen har totalt 89 synpunkter/klagomål inkommit, år 2009 inkom 67 synpunkter. Synpunkterna/klagomålen har bl.a. rört att man inte ansett att insatserna inte hållit en tillräcklig kvalitet och att planerade tider inte hållits, synpunkter på bemötande, trygghetslarm, personal och avgifter. Alla synpunkter och klagomål har utretts, återkopplats och åtgärder har vidtagits i de fall det varit aktuellt. Under 2010 har det inkommit en Lex Maria-anmälning som avsåg egen regi. Det har inkommit totalt 14 anmälningar enligt Lex Sarah varav åtta avsåg hemtjänst, fyra avsåg vård- och omsorgsboende och två avsåg servicehus. Av samtliga anmälningar avsåg fyra egen regi.

Barn och ungdom

Sex synpunkter har inkommit under året. En som ger en idé om vilka aktiviteter som kan skapas på Humlegårdens isbana och en annan som avser en påpekan om felaktig faktura rörande förskoleavgift. Klagomål har framförts angående kontinuiteten i personalgruppen, informationen om de pedagogiska målen på en förskoleavdelning under hösten samt att ett getingbo på en förskolegård inte togs bort omgående. Klagomål har även framförts gällande att förskolor och fritids nyttjar parkleken Humlegården för att de själva inte har egna gårdar. Önskemål om mer tid och bättre bad än vad GIH erbjuder har framförts. Alla synpunkter och

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se

klagomål har besvarats skriftligt i brev eller e-post, per telefon eller genom möte med avsändaren och har således inte föranlett ytterligare åtgärder. Inom förskoleverksamheten framförs synpunkter till övervägande del, direkt till den berörda förskolan och dess personal. Dessa redovisas i enheternas årsredovisningar.

Särskilda redovisningar

Medarbetarna

Antalet månadsavlönade tillsvidareanställda medarbetare har mellan mätperioderna 2009-12-31 och 2010-12-31 minskat med 122 personer. En stor del av denna minskning förklaras av indragningar inom Äldreomsorgen.

Antal månadsanställda (tillsvidare och tidsbegränsat anställda)						
Verksamhet	2008-12-31		2009-12-31		2010-12-31	
	Tillsvidare	Tidsbegr.	Tillsvidare	Tidsbegr.	Tillsvidare	Tidsbegr.
Äldreomsorg	590	17	425	21	329	17
Barn och Ungdom	385	61	410	51	399	63
Socialtjänsten	177	28	164	12	154	11
Förvaltnings-						
administration	23	2	23	3	18	4
	1175	108	1022	87	900	95

Omställning

En stor del av nämndens största verksamhet, Äldreomsorgen, har under föregående år lagts på entreprenad. Huvuddelen av personalen har valt att gå över till entreprenörerna. Under 2010 har även omfattande indragningar gjorts inom Äldreomsorgen med anledning av att fler äldre väljer privat hemtjänst, att de äldre i stadsdelen minskar samt inrättandet av trygghetsboende på Rio fr om 2011-01-01. I samband med verksamhetsövergång av personlig assistans valde åtta medarbetare att inte följa med över till den nya entreprenören. IT-enheten avvecklades under hösten i samband med genomförandet av GSIT-projektet (stadsgemensamt IT). Sammanfattningsvis förhandlades och konstaterades totalt 81 medarbetare under 2010 enligt tabell nedan.

Befattning	Antal	Alternativ 1*	Alternativ 2**	Avtalspension	Ej klara
Personliga assistenter	8	0	8		
Vårdbitr/Undersk.	58	6	51		1

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Sjuksköterska	5		1		4
Övriga inom äldreoms	6	1	2	1	2
Övriga adm och IOF	4	0	3	1	
totalt	81	7	65	2	7

Anm

* - Alternativ 1 innebär att man har valt central omplacering,

** - Alternativ 2 innebär att man har valt frivilliglösningen och därmed säger upp sin anställning i förvaltningen.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron under 2010 uppgick till 6,3% jämfört med 7,9% under 2009, d v s en minskning med 1,6 %. Nämndens årsmål om max 6,5% är därmed uppfyllt. För samtliga stadsdelsförvaltningar var genomsnittet för 2010 6,8 % och 2009 8,3 %. Östermalm har därmed lägre sjukfrånvaro än genomsnittet för stadsdelsförvaltningarna. Sjukfrånvaron i % för vissa befattningar ser ut enligt följande

	Östermalm			Staden		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Barnskötare	6,4%	6,4	6,0	9,4	8,3	7,3
Förskollärare	5,9	5,7	4,2	8,2	6,8	5,9
Vårdbiträde	15,5	13,3	10,2	14,2	13,1	10,9

Sjukfrånvaron för vårdbiträdesgruppen har sjunkit med 3,1 % jämfört med 2009 och ligger nu under stadens genomsnitt. Flera långtidssjukskrivna inom äldreomsorgen har kunnat avslutas som rehab-ärenden, bl a genom återgång i arbete, avgångsvederlag och permanent sjukersättning.

För grupperna förskollärare, undersköterskor och socialsekreterare är Östermalms sjukfrånvaro i jämförelse med övriga stadsdelsförvaltningar lägst i staden. Även sjukfrånvaron för barnskötarna tillhör de lägsta i staden.

Samarbete med företagshälsovården

För att sänka sjukfrånvaron och minska ohälsan har förvaltningen under 2010 intensifierat samarbetet med företagshälsovården genom regelbundna rehabiliteringsmöten en halvdag per vecka där även bl.a. försäkringskassan vid behov deltar. Syftet med rehabiliteringsmötena är att berörda parter tillsammans ska komma fram till en så bra lösning som möjligt utifrån medarbetarens aktuella situation. Under 2010 blev sammanlagt 32 medarbetare aktuella för rehabiliteringsmöten, följande har hänt dessa:

Sjukersättning - 2pers

Avgångsersättning - 12 pers

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
 Box 24156, 104 51 Stockholm
 Besöksadress Karlavägen 104
 Epost ostermalm@stockholm.se

Åter i arbete - 8 pers, varav 1 på deltid

Tjänstledig studier - 2 pers

Pröva annat arbete - 2 pers

Sagt upp sig - 1 person

Annan placering - 1 pers

Pension - 1 pers

Fortfarande pågående - 3 pers

Som första förvaltning i Stockholms stad införde 2009-01-01 förvaltningen rökfri arbetstid för samtliga anställda.

Friskvårdsprogrammet för 2010 innehöll fler aktiviteter än tidigare, bl. a. subvention av motionslopp och stöd för rökavvänjning/sluta snusa. En viktminskningsgrupp har startat med ca 40 deltagare.

Höstens stegtävling samlade ett stort antal medarbetare. Förvaltningen ordnar aktiviteter riktade till förvaltningens hälsocoacher.

Ca 0,5 mnkr har betalats av förvaltningen/enheterna under året i form av olika friskvårdsaktiviteter varav ca 0,3 mnkr avsett centrala satsningar.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

Arbetet med jämställda löner bedrivs enligt de mål som finns i förvaltningens Jämställdhets- och Mångfaldsplan. Inför varje löneöversyn görs en lönekartläggning. Detta gjordes även 2010. Förvaltningens lönestatistik visar att kvinnor generellt har något högre lön än män i flertalet av de större yrkesgrupperna. Förklaringar till detta är bl a ålderskillnader och utbildningsnivåer. Inga osakliga löneskillnader upptäcktes. Vid lönekartläggningen tas hänsyn till faktorer som jämförelse av arbetets innehåll, erfarenhet, ålder, anställningstid samt uppfyllelse av kraven i befattning. Arbetet med att lyfta frågan om genuskompetens inom förskolorna har fortsatt under året.

Jämindex för långtidssjukskrivna visade 2009 att långtidssjukskrivna kvinnor har en procentuellt högre sjukfrånvaro än män. Förvaltningen har under 2010 börjat inventera tänkbara orsaker till detta och kommer att fortsätta med detta arbete under 2011 och följa sjukfrånvaron för dessa grupper.

Diskriminering

Under 2010 har förvaltningen inte varit föremål för anmälan.

Ny vårdform inom psykiatri

Ett projekt för ny vårdform inom psykiatri i form av öppen psykiatrisk tvångsvård respektive öppen rättspsykiatrisk tvångsvård inleddes 2008 utifrån tilldelning av statliga medel. För att möta behoven utifrån den nya reformen har

Verksamhetsberättelse Nämnd

personalförstärkningar inom handläggarsidan och till boendestödsteamet gjorts. Kvarvarande medel kommer att under 2011/12 användas till att förstärka handläggaresurserna inom Stöd- och serviceenhetens myndighetsdel/socialpsykiatri och boendestödsteamet. Syftet med projektet är och har varit att förstärka samverkan och formerna för samverkan och individuell vårdplanering tillsammans med landstingets psykiatri för patienter/klienter som får vård med stöd av öppenvårdstvang.

Målet är att klienter aktuella för tvångsåtgärder ska klara att med socialtjänstens och psykiatrins stöd få en mer normaliserad livssituation och tillgång till socialpsykiatrins stöd och insatser och undvika att behöva få vård med tvång inom den psykiatriska slutenvården.

Hemlöshet

Östermalms stadsdelsnämnd ansökte i samband med tertialrapport 1 om stimulansmedel 2,7 mnkr från central medelsreserv. Ansökan avsåg arbetet med hemlösa avseende dagverksamheten Bryggan Östermalm. Ansökan beviljades. Stadsdelsförvaltningen avser att ansöka om stimulansmedel för 2011 för att säkerställa att arbetet med hemlösa kan fortsätta.

Verksamheten är belägen i fräscha och ändamålsenliga lokaler på Roslagstullsbacken 10. Där erbjuds bl.a. mat, möjlighet att byta/tvätta kläder, duscha, vila, råd och stöd i vardagen. Verksamheten drivs av Convictus; en ideell förening som bl.a. ger stöd till hemlösa. Det är fyra anställda i verksamheten, varav tre från Convictus och en från Socialtjänstavdelningens vuxenenhet. Medverkar gör även volontärer från församlingarna på Östermalm och föreningen Gula Änglarna. De sistnämnda är en från Oscars församling, fristående lekmanaförening, som bedriver verksamhet bland hemlösa.

Förvaltningen gör bedömningen att dagverksamheten är och har varit väl fungerande från starten 2005 och att den är en viktig del i stadens arbete kring hemlöshet och bör fortgå. Förvaltningen har följt upp verksamheten under hösten 2010. Resultatet av uppföljningen redovisas för stadsdelsnämnden vid sammanträde 2011-02-17. Förvaltningens omdöme är att verksamheten fungerar mycket väl och bidrar i hög grad till stadsdelens/stadens förebyggande arbete.

Bilagor

1. Dnr 2011-57-1.2.1. Bilaga 1 Uppföljning av budget
2. Dnr 2011-57-1.2.1. Bilaga 2 Särskilda redovisningar vb10sdn10ny
3. Dnr 2011-57-1.2.1. Bilaga 3 Nyckeltal
4. Dnr 2011-57-1.2.1. Bilaga 4 VB Internkontroll 2010

Verksamhetsberättelse Nämnd

Östermalms stadsdelsförvaltning
Box 24156, 104 51 Stockholm
Besöksadress Karlavägen 104
Epost ostermalm@stockholm.se